

Utopia

STUDENTAVISA I TROMSØ

• NR. 12 • 20. OKTOBER 2004 • UKE 43 • 29. ÅRGANG

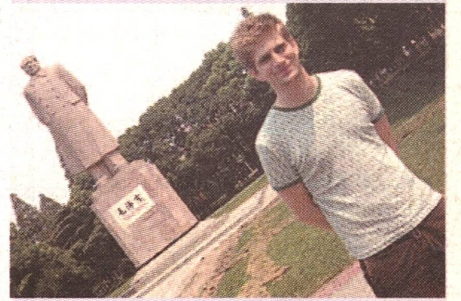

Nå skal det velges

I uke 44 er det klart for nytt urnevalg til Studentstyret ved Universitetet, og i år stiller tre politiske lister til valg. Moderat Liste, Sosialistisk Studentlag (SSL) og Det Liberale Selskab skal fra 26.-29. oktober kjempe om *dine* stemmer, og retten til å påvirke *din* hverdag.

s. 6-7

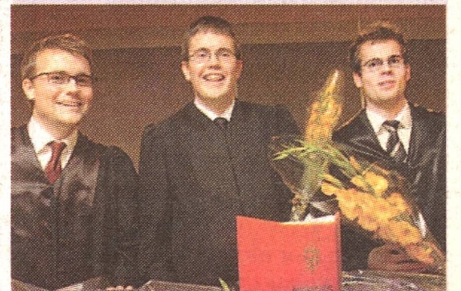
GRÜNDERSKOLE I SHANGHAI

– Vi ser etter folk med glød, ambisjon og som har faglige evner i bunn til å gjennomføre ideer de tror kan bli forretning, lokker daglig leder i Gründerskolen Tor Borgar Hansen.

s. 10-11

PROSEDYRE-KONKURRANSEN

Fjoråret finaletapere – paragrafrytterne Metzoni, Stock og Dahl – fikk en etterlengtet revansj i årets prosedyrekonkurranse. I februar skal de til Oslo for å kjempe om en billett til Europafinalen.

s. 9

SJEKK FORDELENE

Selv om forslaget til statsbudsjettet for 2005 har skapt uro i studentorganisasjonene, er det flere ting å glede seg over for deg som er ung.

s. 4-5

Reisestipendiet kan forsvinne

◦ I forslaget til statsbudsjett for 2005 har regjeringen foreslått å fjerne reisestipendiet. Nå frykter flere at studentstrømmen til Universitetet i Tromsø kan stoppe opp.

◦ – Dette godtar vi ikke, sier Norsk Studentunion (NSU). Nå sparker de i gang en underskriftskampanje for å redde ordningen, og trenger din hjelp.

s. 4-5

Underskriftskampanje for reisestipendiet!

Norsk Student Union i Tromsø ber med dette om *din* underskrift for reisestipendiet. I årets statsbudsjett vil regjeringen kutte hele reisestipendiet til alle studenter på høyere utdanning. Norsk Studentunion i Tromsø mener dette rokker med det grunnleggende prinsippet: **lik rett til utdanning!**

"Jeg støtter NSU sitt krav om at reisestipendiet forblir slik som ordningen er i dag"

1.	26.
2.	27.
3.	28.
4.	29.
5.	30.
6.	31.
7.	32.
8.	33.
9.	34.
	35.

Hvert år mumser nordmenn i seg ca. 20 millioner poser Bamsemums. Utopia satte til livs 4 poser

s. 7 UT

LEDER

Maja Sojtaric
Maja Sojtaric

ANSVARLIG REDAKTØR
redaktor@utropia.no

Budsjetterte holdninger

Som de fleste av oss har fått ettertrykkelig understreket har forslaget til statsbudsjett for 2005 ikke gavnet oss studentene noe særlig. Reises stipendet har blitt foreslått fjernet, mens egenandelen på helsetjenester samt momsen er foreslått økt. Særlig førstnevnte kan ha alvorlige konsekvenser for hvordan samfunnet kommer til å utvikle seg generelt.

Nå er det slik at reises stipendet gjør det mulig for mange studenter å komme sørfra og lære noe om Nord-Norge. Også det omvendte gjelder, men når man ser på de historiske detaljene i vårt lands historie er det lett å se at det å reise nordover alltid har vært mindre tiltrekkende enn omvendte. Norge er fortsatt et delt land, men dette har gått gjennom en lang endringsprosess, takket være det famktumet at gamle skillelinjer mellom utdanning i Nord vs Sør blir utvisket.

Utdanning har gjennom mange års prioritering blitt gjort tilgjengelig for alle uansett hvor i Norge (og for så vidt utlandet) en vil studere. Dette har blant annet medført en stor økning i søkertall for Universitetet i Tromsø. Nå har de økonomiske konsekvensene for Universitetet i Tromsø og høgskolene i de nordlige fylkene blitt diskutert mye og ofte siden forslaget til statsbudsjett ble lagt fram. Det er utvilsomt at midlene kommer til å skrumpe inn og at fagtilbudene kommer til å lide.

Men en viktigere faktor i denne saken er de holdningene som tillater et slikt budsjettforslag, og holdningene et slikt budsjettforslag er med på å skape. Selve begrepet utdanning impliserer utvidelse av ens horisont. Manglende midler til å fysisk gjøre så uttrykker ikke akkurat langsiktig planlegging fra våre maktthavende.

Staten har begynt å fjerne seg fra sin rolle som holdningsskapende i så henseende. De vil gjerne forandre de holdningene vi har til vår produktivitet, men ikke de holdningene vi har overfor hverandre. Hva hvis fjerning av reises stipend i det lange løp bidrar til å understreke de fordømmene vi har angående hverandre, de fordømmene vi lenge har forsøkt å jobbe oss bort i fra? Fordomsbefriende holdninger trenger mye vedlikehold og bør være like viktige som lavt sykefravær.

DEBATT

They're all lost in the supermarket

SOSIALISTISK STUDENTLAG (SSL)

Moderat liste har som en av sine hovedsaker å få en lavprisbutikk på campus. Dette er en sak som studentstyret i uminnelige tider har diskutert, vært uenige om og frustrerte over. Dette er også en diskusjon som universitetets administrasjon avviser som aktuell. Dette fordi området universitetet ligger på ble gitt til universitetet av Hansine Hansen under forutsetning av at det ikke skulle drives kommersiell virksomhet der.

Viktige velferdstilbud

En ting er at dette vanskeliggjør løftet om lavprisbutikker, en helt annen sak er at en eventuell etablering av en lavprisbutikk vil bidra til å undergrave Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø). SiTø er i en helt annen stilling enn de øvrige samskipnadene rundt i landet, av den enkle grunn at vi er det minste universitetet i Norge. Etableringen av en konkurrerende lavpriskjede vil kunne føre til at SiTø mister en stor del av sitt kundegrunnlag, noe som vil være til skade for samskipnadens øvrige virksomhet.

Sosialistisk Studentlag (SSL) mener at studentsamskipnaden i Tromsø fyller en viktig rolle ovenfor Tromsø-studentene. De er leverandør av en lang rekke viktige velferdstilbud; Studentboliger, barnehageplasser, idrettstilbud og andre sosiale tilbud som for eksempel Driv. Disse tilbudene vil bli skadelidende dersom studentsamskipnaden mister sine kantineinntekter. Sosialistisk Studentlag er ikke villige til å ofre samskipnaden sine gode velferdstilbud for å la en privateid lavprisbutikk

Illustrasjon INGILD BUHAUG

stikke pengene i lomma.

– Leker ikke butikk

At prisnivået i samskipnadens kantiner er i overkant høyt, er det imidlertid ingen tvil om. Sosialistisk Studentlag vil jobbe for å få ned prisene i kantine, noe som vil komme studenter flest langt mer til gode enn å la en lavpriskjede etablere seg på campus. Vi mener det skal være mulig å omdisponere penger slik at man kan redusere prisene i samskipnadens kantiner uten at det skal gå på bekostning av andre tilbud. Her kan man for eksempel tenke seg å over tid redusere Drivs avhengighet av tilskudd fra samskipnaden, noe som også er et uttalt mål fra Drivs side. Sosialistisk Studentlag vil sammen med Driv gjøre "studenthuset" om til et *studenthus* hvor en lang rekke

studentaktiviteter er representert, og ikke primært et utested, slik det er dag.

Moderat liste står selvfølgelig fritt til å komme med så mange tomme valgløfter de måtte ønske. Det er imidlertid å kaste blå i øynene på studentene å hevde at en etablering av en lavpriskjede på campus vil bidra til å bedre studentøkonomien. Ikke bare er dette en fullstendig urealistisk sak, det bidrar også til å flytte fokuset fra en nødvendig revidering av samskipnadens virksomhet, til en bakstreversk og lite konstruktiv hyling og skriking om billigere mat og bananer. Sosialistisk Studentlag er på den annen side opptatt av å finne konstruktive løsninger på problemene. Vi leker nemlig ikke butikk.

Godt valg!

Utropia
for 10 og 25 år siden

10 år siden

Truslene om månedlig utbetaling av studielån og et ellers svært lite ekspansivt statsbudsjett fikk 1500 studenter ut i Tromsø gater torsdag 13. oktober. – Skal vi tolerere at Hernes for tredje gang prøver å innføre statlig overformynderi av studentene, ved å tvinge igjennom månedlige utbetalinger av studielån? Tåler vi lenger at Hernes holder oss for narr? spurte nestleder i studentstyret Eirin Endresen-Ytreberg. Og 1500 studentstruper ropte ut et enstemmig nei på Stortorget.

Hentet fra saken – *Samstemmige mot Hernes*

25 år siden

Kampen mot atomkraft var tema på et møte på Prestvann Studentkafe 24/9. Arrangør var Studentutvalget og delegatgruppa til NSU. To representanter fra anti-atomkraftbevegelsen (anti-AKW) i Vest-Tyskland hadde med videokassetter med opptak av fjernsynsfilmer fra de store protestaksjonene mot atomkraft i Tyskland i sytti-åra. Filmene avslørte en utrolig politivold, hvor styrker på over 1000 politifolk ble satt inn mot menneskemengdene.

Hentet fra saken – *Kampen mot atomkraft i Tyskland*

Utropia er et organ for studentene i Tromsø. Avisen utgis med støtte over semesteravgiften.

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Trykk:
Troms avistrykk
ISSN: 0806-9611

Ingvild Buhaug
Pernille Dehli
Christian Grevstad
Glenn Fagervik
Mikkel Berg

John Ronny Manøver
Linn Iril Hjelseth
Calle Kaspertu
Agnieszka Brzycka
Linda Wiechetek

Lisa Merethe Halvorsen
Clemet Askeheim
Eiliv Frich Flydal
Lene Heitmann Rasch
Therese-Merete Lindseth

Siw Hildebrand
Irene Dalene
Ragnhild Hageberg
Victoria Gonzales
Askild Gjerstad

3

Onsdag 20. oktober 2004

REDAKSJONEN

ISU

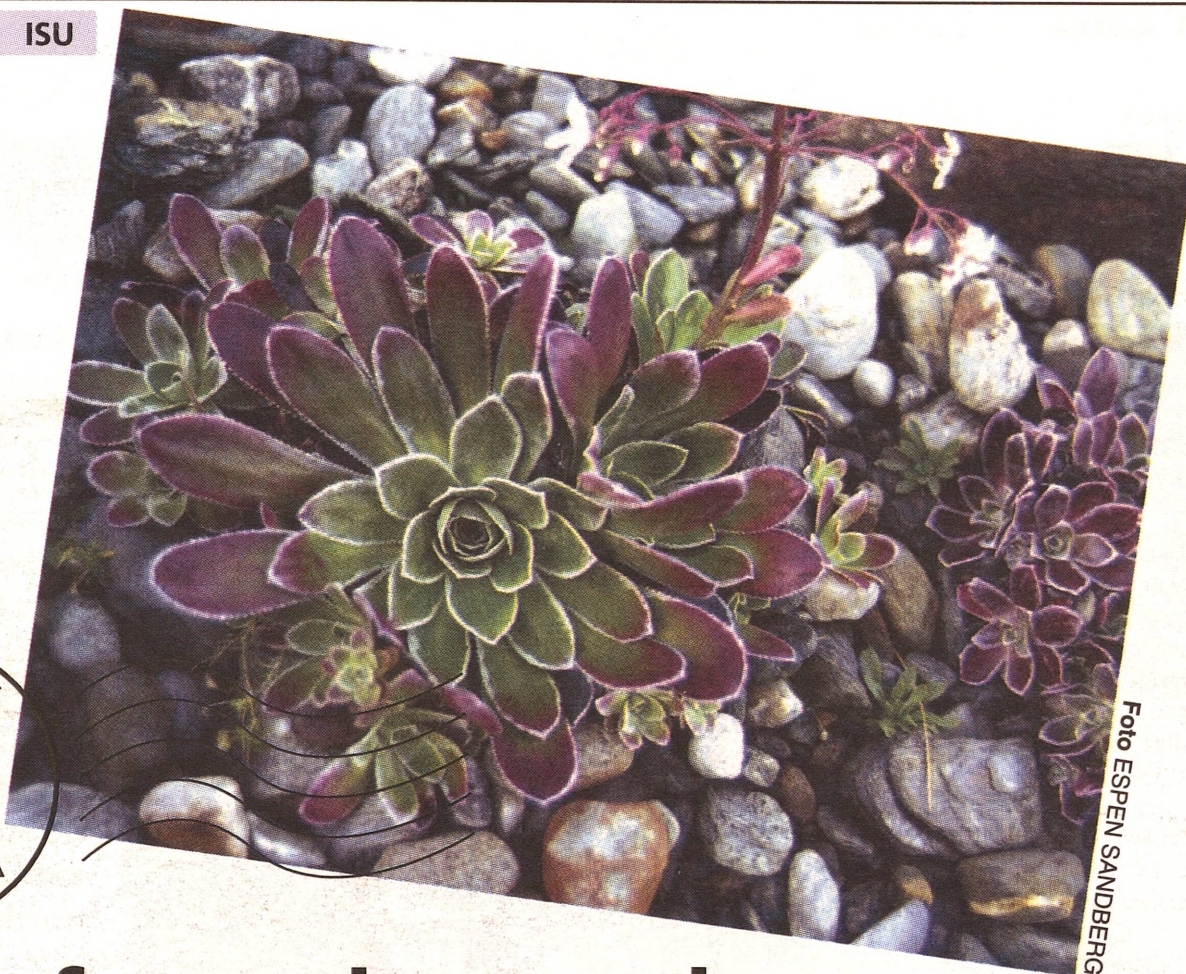

Foto ESPEN SANDBERG

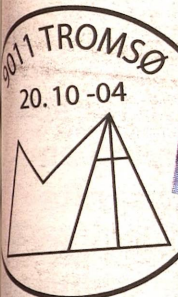
NEWS IN BRIEF

LAST YEARS runner-ups in the annual competition of legal procedure for law students, Mentzoni, Stock and Dahl had their revenge in this year's final. Vegard Emaus and Maria Korneliusen, who represented Norway in the international final last year, had the honour of leading the opening ceremony. – We aimed at using a common popular way of speaking, with exception of specific law terms. Usual knowledge of social norms should be enough, Frode Stock said to Utopia a little while before the victory was announced.

NEXT WEEK the election for the Student Board will be held at the University of Tromsø. This year three different political parties participate; The Socialistic Student Party, The Moderate Party and the newly established Liberate Party, which have their roots in FpU. The election starts at the 26th and last through the 29th October. – This is a great opportunity to make an impact on your own daily life as a student, as the Student Board every year distributes 2,7 million NOK in welfare funds, says Jørn Weines, current vice president of the Student Board.

IN THE NATIONAL BUDGET for 2005, the government suggests a removal of the travel scholarship. – This is not acceptable, says the Norwegian Student Union of Tromsø (NSU-Tromsø), and aims at collecting 5000 signatures as a protest against the change. – The point of equal rights of education is to have the possibility to choose where and what to study. The University of Tromsø has a broad range of studies that are not available in other Universities in Norway, says Anja Ø. Uglem of the Student Board.

IN ORDER TO preserve and develop the southern lappish as a living language, it is crucial tuition are given. Today it is only the elementary and high school that can offer this kind of teaching. None of the colleges or universities seems to take any responsibility, even though the task has been assigned to the College of Nord-Trøndelag (HiNT). – Whatever happened to all the sweet talk about the preservation of the lappish language? asks the president of SSSR, Lisa Jensen.

Notes from the garden

PHILIP CHIBIKOM

May to October, visitors trooping out of tourist cars climbing the incline of the hillside, armed with cameras and notebooks. They are far from jean-clad hippies hurrying to the library. They come to experience rare plants that grow in the extreme weather of northern Norway. They are mostly middle age and old and they come from over the world, some from India, some from the Far East. The garden is an analytic stop to read the instructions at the entry, but more spontaneous preferences come out as they go. Like the foreign students at the university, I stumbled across the wealthiest sites of the university, by accident.

Tromsø Botanical Garden is still undergoing reconstruction, at least in terms of aesthetic design. Already the garden has a huge collection of plants from the alpine regions of seven continents – a real wonder of seasonally changing plant-life rare to find anywhere. What makes the garden perhaps unique is its ability to sustain delicate plant life under the harsh, hardy, and seasonal temperatures of the northern hemisphere. Though Finn usually downplays his own efforts, his dedication to the garden has paid off seeing the

daily flow of summer visitors. He is a fine, dedicated, time-conscious botanist.

I came to the garden in August when the early flowering blue and red Himalayan meconopsis, the primulas, saxifragas, and various species of beautiful rhododendrons had already blossomed. But I was lucky to observe the late-blooming gentianas, the dorotheanthus, and some of the roses pop out.

Most visitors from Tromsø come to the garden to find a quiet place to free the mind. Sunbathers find the numerous lawns a comfy place to bask in the fine summer weather, though the beach would have been more appropriate. Partying folk would also want to have all night parties on the lawns just as wedding couples have turned up for photo sessions.

'Most people do not know what a botanic garden is'. Finn makes an observation. 'It's a library where plants are collected and where people get to know rare plants'. Fortunately a good number of the visitors to the garden are plant lovers, botanists, and natural historians, students and pupils from various schools in town, and children for whom there is a built-in playing corner. I was particularly impressed when

a teacher took out pupils originating from foreign countries to learn language skills through nature observation.

Every summer, specialists from the Tromsø Museum collect some of the flower petals from which they make natural and unflavoured drinks. Some of the plants are also collected and used for various herbal medicines that are available at the Tromsø Museum. Postcards for souvenirs? You would find a handful.

I would have learnt a lot about Nordic and alpine plants and their aesthetics had I known of the garden earlier. Strikingly enough, the more you learn about the plants at the garden, the more you realize how little you know, as I noted to Finn one morning.

'Knowledge of plants is esoteric', he replied. 'It takes years of sustained interest to accumulate'.

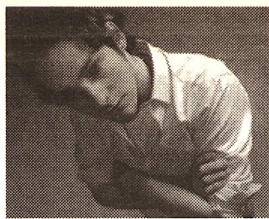
Finn is particularly enthused with visitors from Trondheim and England whose knowledge of plants and flowers is extensive and nuanced. But those with a little knowledge of plants do pose a problem to the garden. Hopefully, not very many who come to the garden are able to tell all the plant wealth

that lies within.

After working at the garden for a month, I realized that it would take an ordinary person about half a year to know most of the plants in the garden. To prove my point: One time Finn took me around and showed me some more rare plants I might not have noticed. All along, I could not help thinking that Finn and his two assistants lived in another aesthetic universe - much more non-verbal, natural, far removed from the everyday bustle and artificiality of campus life. I could only consume their sense of the weather, the seasons, cycles of growth and bloom, the detailed knowledge of the identity of each and every plant, and its cultural history.

'You know, I am surprised that a rare plant like the Norwegian orchid which is protected by law and only does well in the South are doing well here', Finn says showing me a clump of low-lying plants on a 'field' where I had been weeding for three days. 'Some years ago, the orchid all but disappeared from the country, until the government passed a law protecting it', he says.

Then he stands up from the plant, and motions me to smell it and tell.

Nyhetsredaktør

Dima Emelianov
nyhet@utropia.no
Kontor 77 64 59 03
Mobil 928 59 811

Bli hørt

Kronikk:
Kommentar:
Utrop:

6000 - 8000 tegn
3000 - 4000 tegn
maks 2000 tegn

STATSBUDSJETTET 2005

Til kamp for reises

MINDRE ØL: Hvis reisestipendet forsvinner, kommer Gunnar Nerdrum Aagaard og Abdirahman Gutaale Geedi til å kutte ned på ølforbruket.

Foto ANDREAS MYRVOLD

– Mer lesing, mindre øl

Dette blir konsekvensen hvis reisestipendet avvikles, tror jusstudenter Utopia har snakket med. Men bytte av studiested er svært lite sannsynlig, mener de.

ANDREAS MYRVOLD

Både Gunnar Nerdrum Aagaard (22) og Abdirahman Gutaale Geedi (24), går på mastergradsstudiet i juss, og står oppført i folkeregisteret

som Osloborgere. Hva tror de to om konsekvensene av et eventuelt kutt i reisestipendet? – Jeg tror dette er verre for de som er tilreisende studenter i Oslo, da husleien normalt er høyere der, sier Aagaard.

Mer lesing?

Geedi mener at man i stor grad bestemmer selv hvor mye man betaler i husleie, og at om man ønsker å bo i en leilighet til over 4000 kroner i måneden, vil man jo kanskje merke en slik justering i støtten fra lånekassen mer på kroppen, da differansen i det man har til overs etter betalt husleie blir større.

Det er nemlig økonomien som helhet som opptar en gjennomsnittlig student. De regner seg kjapt frem til at 7000 kroner tilsvarer omtrent 700 kroner hver måned i studieåret.

– Vi kommer nok til å merke at budsjettet blir redusert noen få prosent. Da blir det mindre øl, eventuelt en flaske hvitvin, konstaterer Aagaard, mens Geedi ser lyst på mulighetene dette innebærer.

– Da blir det vel en lesehelg mer i måneden, mer fokus på studiene, og mindre fest.

Lever greit

Til tross for dette, mener

ingen av de to at dette ville hatt noe særlig betydning for valg av studiested, da de ikke ser på dette som et avgjørende og drastisk kutt. De er heller villige til å ta seg en helgejobb en gang i mellom enn å flytte, og synes de lever helt greit på studielånet.

– Vi reiser ikke herfra for fem hundre kroner mindre i måneden, selv om det jo er dyrt å fly hit, sier Geedi, mens Aagaard fanger essensen i poenget.

– Det er moro her i Tromsø.

I forslaget til statsbudsjett for 2005 har regjeringen foreslått å fjerne reisestipendet. – Dette godtar vi ikke, sier Norsk Studentunion (NSU). Nå sparkede i gang en underskriftskampanje for å redde ordningen.

DIMA EMELIANOV

Gjennom en underskriftskampanje på nettsiden www.reisestipend.no skal Norsk Studentunion (NSU) at norske studenter er avvikling av reisestipendet. Nå trenger de din hjelp til å åpne en årlig støtte på inntil 100 millioner kroner ikke skal fjernes.

Breddeuniversitet

– Poenget med lik rett til utdanning er å kunne velge hvor du vil studere og på minst hva du vil studere. Universitet i Tromsø (UIT) har nemlig en rekke studenter som studenter i Trondheim, Oslo og Bergen ikke har tilgang til, sier Anja Uglem i Studentenes Arbeidsutvalg. Hun får støtte av nestleder i Studentenes Jørn Weines.

– Forsvinner reisestipendet vil Tromsø stå i fare for å miste sin status som breddeuniversitet. Bredde betyr nemlig ikke bare om fag, men også om studentmengde. Studentmassen skal gjenspeile befolkningen i Norge, mener forslaget om å avvikle reisestipendet truer dette, sier Weines fast.

Han karakteriserer regjeringens forslag som svært bekymringsvekkende. Studentenes økonomiske stilling i årets statsbudsjett vesentlig forverret; Montant er økt, stipendet er regulert etter prisindeksen, mens reisestipendet fjernes, heiter Weines.

REDAKSJONSMØTER:

Onsdag 20/10 kl 2000 på driv

Mandag 25/10 kl 1615 på desken i Breiviklia

5

Onsdag 20. oktober 2004

end det

Katastrofalt

Årets statsbudsjett som ble lagt fram 6. oktober, beslår regjeringen å avvike reisestipendet for alle som studerer i Norge og Norden. Ordningen sikrer utenlandsstudentene et stipend på inntil 7.000 kroner, avhengig av hvor de kommer fra. Nå er denne ordningen for fall.

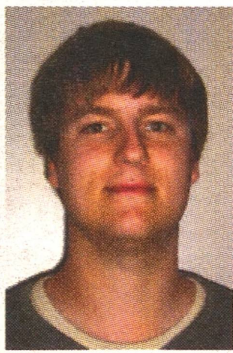
Studentstyret mener det vil snu veksten UiTø er opplevd de siste årene. Utvikling av reisestipendet gjør at Tromsø vil appellere mindre til studenter fra resten av landet, og de vil sannsynligvis søke læresteder som ligger nærmere hjemstedet i byen som kommer, hevder organisasjonen:

– Dette er et av de verste tiltakene som er gjort for alle lærestedene i Nord-Norge. Vi kan nå ende opp med en studentmasse som blir marginalisert til kun norske studenter. Dette gjelder ikke bare Universitetet i Tromsø, men også alle norske høyskoler.

Det er ikke første gang studiefinansiering og studentvelferd blir brukt som

RASER: Leder i NSU Jørn A. Henriksen.

FORTVILT: Nestleder i Studentstyret Jørn Weines.

FORNØYD: Leder i Unge Høyre Torbjørn Røe Isaksen.

FORTVILT: Studentstyreleder Vegard Stokland.

en sparepost, men dette går for langt! Dette er et katastrofalt forslag både for studentene, og for Universitetet i Tromsø. Snart får vi vel nok en

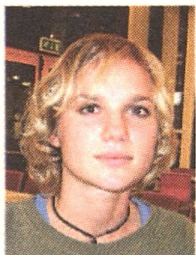
gang beskjed om å ta toget for å spare penger, sier studentstyreleder Vegard Stokland i en pressemelding.

om reisestipendet

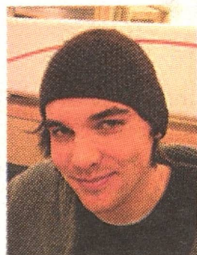
Reisestipendet er foreslått kuttet i regjeringens forslag til statsbudsjett. Hva synes du om det?

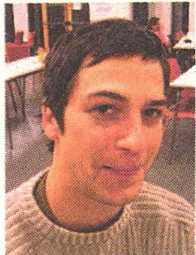
Marte Høyem, 24
Ålesund, IT og matematikk
– Det er jo svært negativt for de som går på UiTø. Det blir jo mye mer for oss som ikke kommer fra Tromsø. Jeg synes det er rart at de vil gi oss mindre stipend og minstelønnen er mer enn det vi får nå.

Ingvill Bugge, 21 år, Grimstad, statsvitenskap
– Jeg synes det er veldig trist for undervisningsinstanser som UiTø, for da blir det mindre attraktivt å studere her, fordi det ligger så usentralt.

Jørgen Carlos Vågsether, 21 år, Horten, statsvitenskap
– Jeg synes det er forkastelig. Et usmakelig forslag.

Stian Broen, 21 år, Horten, fysikk
– Da blir det 7000 kroner mindre for oss i året. Det er jævlig kjipt hvis det får gjennomslag.

Kristin Renate Heimsnes Torgersen, 20 år, Namsos, arkeologi
– Jeg synes det er hårreisende. Da må man bo nærmere hjemme, og da blir man mer avhengig av sine foreldre og mindre i stand til å klare seg selv.

Her er ulempene

I tillegg til forslaget om å avvike reisestipendet, taper studentene på en rekke andre punkter i proposisjonen til statsbudsjettet for 2005.

Slik oppsummerer Norsk Studentunion (NSU) de ulike forslagene i statsbudsjettet som gjør det til et særdeles dårlig budsjett for studentene:

Det ble ingen regulering av kostnadsnormen etter prisstigning, ergo er studiestøtten fortsatt fastlåst på 80.000 kroner i året. Studentene blir fattigere neste år også.

Reisestipendet er foreslått fjernet. Dermed forsvinner inntil 7.000 kroner i året for studenter som bor langt hjemmefra.

Momsen økes med 1 %. Også matmomsen stiger med 1 %. Det blir med andre ord dyrere enn vi trodde å overleve.

Frikortsgrensen heves fra 1550 kroner til 2500 kroner. Dermed blir også legeutgiftene verre enn forventet.

Det kuttes 46 millioner i bevilgningen til studentboliger, så det blir dyrere å bo enn antatt.

– Alt i alt, så kan vi vel kære oss selv til de store taperne i årets budsjettforslag. Vi vet ikke om det er noen grupper som kommer verre ut enn oss studenter. Studiepoengsproduksjonen pr. student steget, studentene jobber mer med studiene og står på flere eksamener, men likevel får vi ikke mer penger, sier en oppgitt leder i NSU Jørn Henriksen.

..og her er fordelene

Selv om forslaget til statsbudsjettet for 2005 har skapt uro i studentorganisasjonene, er det flere ting å glede seg over for deg som er ung.

Det mener leder i Unge Høyre Torbjørn Røe Isaksen. Ifølge ham har samarbeidsregjeringen lagt fram et "skikkelig ungdomsbudsjett".

– Det er et budsjett for arbeid og velferd, som de voksne politikerne sier. I praksis betyr dette at med skattelettelsene med bedriftene får flere jobb, og når lønningsposene kommer i Norge får du og jeg beholde mer av dine penger, sier leder i Unge Høyre Torbjørn Røe Isaksen.

Ifølge ham er det en lang rekke ting i budsjettforslaget for 2005 de unge kan glede seg over:

Arbeidsledigheten kommer fortsatt til å gå

ned slik at flere unge kommer ut i arbeid.

Frikortsgrensen er hevet og tusenvis av unge kan nå tjene 30.000 kroner i året skattefritt.

Alle får skattelette, også de med middels og lav inntekt gjennom økt minstefradrag. Dimmepengene i militæret økes.

Ungdomspsykiatrien får et kraftig løft.

Staten blir opp 32 millioner for å gjøre det mulig å kopiere CD-plater og DVD-er.

– Vår lange kamp for å øke frikortsgrensen er øket med en seier, og Per-Kristian Foss lar nå tusenvis av unge tjene 30.000 kroner skattefritt etter at Arbeiderpartiet i mange år lot grensen stå på stedet hvil. Dette er en skattelette direkte til ungdom, argumenterer Røe Isaksen.

Onsdag 20. oktober 2004

HVOR: VESTIBYLEN I TEORIFAGBYGGET (UTENFOR KANTINA)**NÅR:** MANDAG 25. OKTOBER, 11.30 TIL 13.00**SERVERING:** KAFFE OG BOLLER

VALGEKSTRA

Valget braker løs igje

I uke 44 er det klart for urnevalg til Studentstyret ved Universitetet. I år stiller tre politiske lister til valg. Men det er *du* som avgjør utfallet.

DIMA EMELINOV

Til forskjell fra Høgskolen er det ved Universitetet politiske lister som stiller til valg til

studentdemokratiet. I år stiller Sosialistisk studentlag og Moderat liste til valg som i fjor. Nytt av året er listen Det liberale selskab, som har sine røtter i FpU.

Urner overalt

Selve valget foregår over fire dager, i perioden 26.-29. oktober. Tidligere har det vært lagt over tre dager. Ønsket er at en utvidelse av valgperioden skal føre til at flere finner veien til stemmeurnene og bidrar til å øke valgoppslutningen som tradisjonelt har vært

lav. I fjor stemte åtte prosent av studentene ved Studentstyret, men i år håper man at minst ti prosent av studentene skal avgi sin stemme.

Det skal, i henhold til valgreglementet, være mulig å stemme minst fire timer hver av valgdagene. I år vil det være mulig å stemme mellom ti og to hver av valgdagene. Urnene vil være på fem ulike steder på universitetsområdet: Norges fiskerihøgskole (kantina), MH-bygget (kantina), Matematikk (informatikk-sida), UB og Teorifagbygget (kantina).

I tillegg vil det være en vandrende urne, som vil vandre mellom Hovedgården, Gjennomgangsbygget og ex.phil.-forelesningene.

Det er også mulighet for å forhåndsstemme frem til valget. Dette gjøres på Studentstyrets kontor i andre etasje i Hovedgården på Universitetet, mellom tolv og ett.

Påvirk din hverdag

For å få stemme må du være registrert student ved Universitetet i Tromsø. Husk derfor å ta med deg gyldig

semesterkort. Man kan sagt bare stemme én men det spiller ingen rolle hvilken urne man stemmer. Kumulering og strykning som ved tidligere valg tillatt. I år er det totalt åtte representanter som skal velges fra listene. I tillegg kommer representanter fra fakultetene. I år vil disse fylle elleve plasser. Dette er spesielt ved årets valg fordi Studentstyret er redusert fra 23 til 19 studenter etter en studenttelling som foretatt nylig.

Studentpolitisk ansvar

Foto ERIK KASPARTU

MODERAT LISTE: Andreas Norum

MODERAT LISTE

LISTETOPPENE:

Navn: Andreas Norum
Alder: 21
Studerer: Jus

TRE KJAPPE

Er du cv-rytter eller idealist?

Begge deler.

Ditt beste argument for kommersielle aktører på campus?

Sikre studentenes økonomiske interesser - gi dem et best mulig tilbud, høyest mulig kvalitet og best pris.

Hva er den største utfordringene UiTø står overfor?

Høyere studentaktivitet. Slik det er nå, holder mange studentorganisasjoner på å dø ut.

KAMPSAKER

- ✓ Karrieresenter på campus
- ✓ Gratis parkering
- ✓ Lavprisbutikk på campus

Kapitalist?
Ja visst!

Andreas Norum (21), leder av Moderat liste, vil ha karrieresenter på campus.
– Studietiden er en såpeboble. Vi må forberede studentene til det virkelige livet, mener han.

DIMA EMELIANOV

– Jeg vil alltid ha nye utfordringer, innleder en målrettet Norum. – Ser jeg ting som ikke fungerer, aktiveres jeg. Da må jeg bare inn og gjøre noe med det, forteller han. Dette vil han ta med seg inn i studentpolitikken. Som frontfigur i Moderat liste har han flere store utfordringer foran seg.

– Universitetet er ikke i takt med virkeligheten. Det er stor arbeidsledighet blant akademikere, og hva blir gjort med det? Jo, man fortsetter å leve i en såpeboble, sier Norum. Nå vil han ha forandringer.

– Det er ikke snakk om å få Mac'ern og store billboards inn på campus. Vi vil bare at studenter skal se hvordan virkeligheten er. Det handler om å skape en felles arena hvor

akademikere og næringslivet kan finne hverandre. Derfor ønsker Moderat liste karrieresenter på campus, sier Norum.

– Men vil ikke dette, på en indirekte måte, true fagmangfoldet?

– Vi vil ikke sprengre "boblen", vi vil bare briste den litt. Lage et lite hull som folk se ut av, se hvordan den virkelige verden er. Det er vel ikke noe farlig med det, er det? spør en optimistisk Norum.

At store deler av barndommen ble tilbrakt i Høyres hus, der mora hans jobbet, har utvilsomt satt spor i Norum som politiker. han legger derfor ikke skjul på hvilke verdier som står ham nærmest.

– Noen er uenig med oss i at vi bør få en lavpriskjede på campus, men jeg mener at butikkpolitikken har gått i feil retning. Moderat liste ville ikke ha en kiosk med høye priser og et bredt sjokoladepalmevalg. Vi ville ha en butikk som tilbyr dagligvarer til lave priser. Som leder vil jeg jobbe for å oppnå nettopp det, sier han.

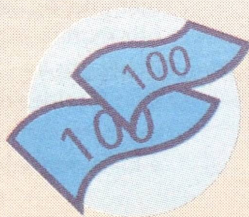

Foto ERIK KASPARTU

SSL: Anja Uglem.

SOSIALISTISK
STUDENTLAG**LISTETOPPENE:**

Navn: Anja Øfsti Uglem
Alder: 23
Studerer: Fiskehelse

TRE KJAPPE

Er du cv-rytter eller idealist?

Idealist.

Ditt beste argument mot kommersielle aktører på campus?

Det skader Samskipnadens virksomhet, og Samskipnadens tilbud er viktig for studentene i Tromsø.

Hva er den største utfordringene UiTø står overfor?

Å få et ordentlig studenthus. Ikke bare et utested, slik Driv i dag er.

KAMPSAKER

- ✓ Forbedre boligtilbudet
- ✓ Satse mer på utveksling
- ✓ Åpne Driv for studentorganisasjoner

Rødt f
rettfe

Anja Øfsti Uglem (23) raser nå på høret at folk ut MIX med P Hun og Sosialistisk Studentlag (SSL) ønsker kommersielle aktører på campus rett vest.

DIMA EMELIANOV

– Studentdemokratiet er lite synlig, alt for mye brukes på organisasjon. Samtidig har studentene godt og klager lite, innleder Uglem. Forvilt prøver hun å forklare hvorfor så mange del i organisasjonslivet. UiTø. Etter flere års arbeid i studentpolitikken, ser hun som internasjonalt arbeid. Studentstyrets Arbeidsutvalg (AU), har hun hatt tid over hvorfor engasjementet så labert. Så alvorlig mener Uglem, at hun er alarm.

– Dette er det viktigste i noensinne. Vår legitimitet aldri vært svakere, forteller Uglem.

– Et imaginært demokrati under ti prosent av studentene stemmer, er ikke noe argument om at Studentstyret snakker på vegne av studentene. Vi veier ikke særlig tungt på ti prosent av studentene

VALGKOMMENTAR

MIKKEL BERG

Tanker i et veikryss

Ideologi preger årets øvelse i studentdemokrati – på godt og vondt. Og de nominerte er...

Det liberale selskab

Skjønt DLS prioriterer reklamefinansierte bøker mens Moderat Liste trekker fram butikk på campus, fører dette neppe til mye krangel dem imellom. Deres ønske om flere parkeringsplasser kontra de Moderates gratis parkeringsplasser, er heller intet grunnlag for krig på høyresida. Men DLS' noe spesielle fokus på utenlandske studenters hygiene, begynner vel å forklare hvorfor de stiller egen liste.

Det er spenstig gjort av folk fra FrPs høyrefløy å stille liste ved et såpass rødt universitet. Ti poeng for guts, men dagens uttalelser fra Jørn-Wiggo Sørensen vil nok marginalisere dem.

Moderat Liste

Hvorfor vil ML bruke tid og krefter på å skaffe dagligvarebutikk til campus? Hvorfor er det bedre å kjøpe billig brød på campus enn i Sentrum? Så vidt jeg kan se gir ML oss studenter dette tilbudet fordi det passer med deres ideologi, men jeg tror ikke jeg er alene i å mene at etterspørselen er lav. Derimot vil nok karrieresenter-kortet skaffe noen velgere, ikke nødvendigvis bare de som av ideologiske årsaker vil la "akademikere og næringslivet (...) finne sammen" som toppkandidat Andreas Norum sier.

Sosialistisk Studentlag

SSLs fokus på at frivillige organisasjoner må inn på Driv, er meg en gåte. Jeg deltar i tre studentgrupper, og at de ligger på campus er en stor fordel. Og hvorfor skal egentlig Driv være noe mer enn uteplass og scene for studenter? Hvordan kan SSL mene at dette er UiTøs største utfordring?

Mer appellende er ønsket om å hjelpe folk med utveksling. Anja Øfsti Uglem har tidligere vist engasjement i dette, og utvekslingskafeen viser at det virker. Viljen til å demme opp mot kommersielle aktører på Kampus vil bidra til å mønstre de allerede venstreorienterte.

Bortvalg

Like avgjørende som konkrete saker, kan det bli at etter VIPs og FSLs bortfall står ideologiske skiller klarere. Erkjennelsen av at laber valgdeltagelse gir små velgergrupper mye makt, kan gjøre at noen går til valgurnene for å holde den fløyen de ikke sympatiserer med fra makta. DLS' kandidatur kan altså få mange til å stemme. De har iallefall sørget for at jeg kommer til å stemme. For hva om hygienens voktere en dag finner på å vende sin rettfærdige harme ikke bare mot skitne utlendinger men også ubarberte samer? Her er det best å være føre var.

Nobelprisvinner skal jobbe ved UiS

I 2003 ble Peter Agre tildelt Nobelprisen i kjemi. Fra neste år skal han ha fast tilknytning til det nye universitetet i Stavanger. Det er ikke helt avklart om Agre skal ha en professorstilling, eller en form for æresprofessorat. Men sikkert er det at Nobelprisvinneren skal bidra til å sikre et høyt vitenskapelig nivå ved Universitetet. – Det er en anerkjennelse og betyr veldig mye. Det er utrolig for de ansatte at Peter Agre nå klapper dem på skulderen og lover å være med å hjelpe til, sier dekan Arild Bøe til Aftenbladet.

NTNU har best rykte

Når søkere til høyere utdanning skal vurdere studiestedene, scorer NTNU høyest. Det viser en undersøkelse Opinion har foretatt for Universitetet og Studentsamskipnaden i Oslo. Mens universitetet i hovedstaden sliter med et dårlig rykte når det gjelder trivsel, er NTNU en klar vinner blant de søkerne som prioriterer sosialt miljø. – Resultatet viser det inntrykket søkerne har av universitetene før de begynner. De har et bilde av Blindern som noe stort og upersonlig, sier seniorkonsulent Ann Elin B. Larsen til Adresseavisa.

Tre lister stiller

Studentstyret, Jørn Weines, understreker valgets alvor, og kommer med en oppfordring:

– Dette er en ypperlig sjans til å påvirke din egen studiehverdag. Hvert år deler vi i Studentstyret ut 2,7 millioner kroner i velferdsmidler. Nå kan du bestemme hvem det er som skal ha noe å si når søknader behandles, sier Weines.

DETTE ER STUDENTSTYRET:

Studentenes øverste organ ved Universitetet i Tromsø

Består av 8 representanter fra politiske lister og 9 representanter fra fakultetene

Arbeidsutvalget (AU) tar seg av den daglige drift og har kontorer i Hovedgården hvor 4 tillitsvalgte jobber med velferd, likestilling, utdanningspolitiske og internasjonale saker.

Forvalter 2,7 millioner kr fra semesteravgiftsmidlene.

Foto ERIK KASPARTU

DET LIBERALE SELSKAB:
Jørn-Viggo Sørensen

DET LIBERALE SELSKAB

LISTETOPPENE:

Navn: Jørn-Viggo Sørensen
Alder: 20
Studerer: Statsvitenskap

TRE KJAPPE

Er du cv-rytter eller idealist?
Idealist. Er med i politikken for å forandre samfunnet i en mer liberalistisk retning.
Ditt beste argument for kommersielle aktører på campus?
Valgfrihet og lavere priser for studentene.
Hva er den største utfordringen UiTø står overfor?
At studentene har relevans i forhold til det markedet etterspør.

KAMPSAKER

- ✓ Karrieresenter på campus
- ✓ Bygge flere parkeringsplasser
- ✓ Kulturkurs for utenlandske studenter

Kontroversiell liberalist

Jørn V. Sørensen vil ha reklamefinansierte bøker, samarbeid med næringslivet og obligatorisk kulturkurs for utenlandske studenter. Enten elsker du ham, eller så hater du ham.

DIMA EMELIANOV

– Dette er et mobiliseringsvalg, proklamerer Sørensen. – Vi vil gi folk et potent alternativ til de tradisjonelle politiske listene - tippe skåla i favør av høyresida.

I skrivende stund sitter han i styret til FpU-Troms og er vara i ungdomspartiets fylkesstyre. – Det trenger ikke å være rødt selv om det har vært sånn hele tiden, sier Sørensen. Nå vil han rokke ved det etablerte. – Studentpolitikken er preget av mye inngrodd, sosialistisk tankegang. Dette bryter i mange tilfeller med hva som er best for studentene, sier han. Sørensen varsler store endringer dersom Det Liberale Selskab sanker nok stemmer. – Da skal en rekke ting settes på dagsorden. Et karrieresenter på campus er et tiltak som vi støtter fullt ut, og som vi vil jobbe for, lover han.

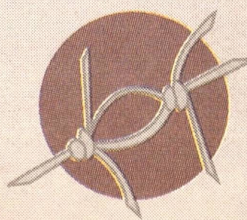
En stor del av listas saker, i motsetning til de andre aktørene, er imidlertid av nasjonal karakter.

– Vi vil fjerne inntektsgrensen for lån og stipend, gi studentene gratis bøker gjennom reklamefinansiering og gi fradrag på studielån, erklærer Sørensen. Han vil at det skal bli gunstigere å ta høyere utdanning.

Men også for studentbyen Tromsø har han klare mål:

– På lokalt plan, vil vi øke antall gratis parkeringsplasser på campus og innføre obligatoriske kurs i norsk kultur- og samfunnsforståelse for utenlandske studenter, slår han fast.

– Men er ikke sistnevnte et svært kontroversielt forslag? Det er det, men jeg tror det er en viktig ting å sette på dagsorden. Hvis utenlandske studenter kommer hit, må de forstå hvordan vi tenker. De må forstå hvordan vi vil ha det i hus og heim. Dette gjelder alt fra hygiene til generell oppførsel, sier Sørensen.

Ledige stillinger i Utopia våren 2005

Det er på tide med utskiftninger i Utopiareaksjonen igjen. Følgende stillinger utlyses på åremål fra 01. 01 - 2005:

Ansvarlig redaktør - 100% stilling

Ansvar er et av nøkkelordene her. Ledelse er et annet. Det er en stor utfordring å forvalte en avis. I tillegg til det journalistiske aspektet ved jobben kommer administrasjon, økonomi, annonsering og rekruttering inn i bildet. En jobb for de som liker å ha mange jern i ilden. Stillingen lønnes med 130 000 kr. i året.

Nyhetsredaktør - 100% stilling

Som nyhetsredaktør må du være iderik og ha nese for nyheter, samt ha solig kunnskap om Universitetet og Høgskolen i Tromsø og norsk høyere utdanning generelt. Det forutsettes at redaktøren selv arbeider fram saker, og bidrar til å utvikle og systematisere avisas nyhetsdekning. Stillingen lønnes med 130 000 kr. i året.

Layoutansvarlig - 50% stilling

Vi vil ha en innbydende avis. Hvis du har kunnskaper innen layout og grafisk design kan du hjelpe oss å få til det. Som layoutansvarlig har du hovedansvaret for Utopias utseende. Du må ha kjennskap til Adobefamiliens InDesign, Illustrator, Photoshop og Acrobat Destiller. Stillingen lønnes med 55000 kr. i året.

Layoutassistent - 25% stilling

En hjelpende hånd til Layoutansvarlig. Du vil få definerte oppgaver, samtidig som du er velkommen til å bidra med kreativ input i arbeidet med Utopias utseende. Du bør ha kjennskap til Adobe InDesign og Photoshop. Stillingen lønnes med 27 500 kr. i året.

Redaksjonsassistent - 40% stilling

Stillingen inkluderer journalistarbeid, distribusjon av avisen samt en del praktiske oppgaver. Krav til søkeren er førerkort klasse B. Stillingen lønnes med 44 000 kr. i året.

Søknadsfrist 15. november.

Utopia

Søknad med CV, attester og arbeidsprøver sendes til Utopia v/Maja Sojtarić, Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø. Eller e-post: redaktor@utopia.no

Nærmere stillingsbeskrivelser fås ved å kontakte ansvarlig redaktør Maja Sojtarić tlf 77 64 59 00/918 45 151

Studentenes landsforbund (STL) krever at myndighetene gjør en større innsats for å rekruttere studenter til ingeniørfagene. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå vil Norge mangle 7000 ingeniører i 2010. Både Norges Forskningsråd og Studentenes Landsforbund alarmerer om manglende interesse for realfagene og det store behovet for realfagskompetanse i arbeid som kommer. – Det lille som var igjen av obligatorisk undervisning på allmennlærerutdanningen er nå fjernet, og vi frykter at kompetansen til fremtidens naturfagslærere dermed vil svekkes, sier Stig Kleven i Norges Ingeniørorganisasjon til ANB.

Til tross for at én av fire studenter ikke forventer å komme i jobb de første månedene etter studiene, tenker hele 40 prosent knapt på at studielånet skal tilbakebetales. – Vi er klar over at det kommer som et sjokk for mange når studielånet skal tilbakebetales, så vi jobber bevisst for å informere om tilbakebetaling i alle våre brosjyrer og søknader. Man må finne en balanse mellom å være forberedt og bekymret. Vi ønsker ikke en situasjon der ungdom vegrer seg for å studere i frykt for å ikke kunne betale tilbake studielånet, sier Solbjørg Sørensen, informasjonsrådgiver i Lånkassen til Universitets.

Etterlengtet revansj

Foto LARS ÅKE ANDERSEN, BLADET TROMSØ

ETTERLENGTET REVANSJ: Metzoni (t.v.), Stock og Dahl tapte med knapp margin i fjor. I årets finale gikk de helt til topps.

Årets finaltapere
paragrafrytterne
Metzoni, Stock
og Dahl – fikk
etterlengtet
revansj i årets
prosedyrekonkur-
ranse.

BEREISE M. LINDSETH

også i år arrangerte The European Law Student's Association (ELSA) prosedyrekonkurranse for jussstudentene. Etter semifinalene var det tirsdag 12.

oktober duket for finale. De kvalifiserte lagene bestod av Amund Steinsvik og Martin B. Sørensen, saksøkere, og Frode Stock, Stein Erik Dahl og Håkon Mentzoni, saksøkte.

Seansen ble høytidelig innledet av Vegard Emaus og Maria Korneliusen som representerte Norge under verdensfinalen i Genève i fjor. Oppgaveteksten ble lest høyt, slik at vi i salen fikk innblikk i hva saken dreide seg om. Vi fikk høre om en eldre dame som hadde solgt en del av eiendommen sin, med tanke på å sikre seg og sin syke mann. Etter at sønnen hadde

sett på saken mente han at moren var blitt lurt og ønsket å erklære avtalen ugyldig.

The game is on

Utropias utsendte fulgte dramaet på nært hold. Følgende skjedde:

Tre eldre menn med et myndig drag over ansiktet, kom glidende ned trappa iført sorte kapper. Dommerne satte seg og ga klarsignal til førstemann på saksøkers lag, Stensvik. Han ba retten om tillatelse og delte ut rettskopier før han satte i gang med å overbevise dommerpanelet med stram

stemme. Nervøsiteten tok ikke overhånd og fagterminologien var innarbeidet, men blikket var ofte godt festet på papiret. Saksøktens side spisset ørene og noterte villig. Sørensen overtok ordet og avsluttet sin avsluttende prosedyre flere minutter før tiden gikk ut.

Vannflasker ble åpnet, slips rettet på og dommeren klodde seg i skjegget idet vi gikk over til den saksøktens part. Dahl åpnet flott og oversiktig, og overleverte mikrofonen til Stock. Karene virket trygge og språket var lett og tydelig. Klokka tikkete faretruende mot slutt og et lite øyeblikk var det usikkert om Mentzoni rakk å snakke ferdig før tiden var ute, men de var rutinerte og avsluttet uten stress på sekundet. Alle parter pustet ut og dommerne trakk seg tilbake for å vurdere disse gode presentasjonene.

Time out

– Vi har gjort vårt beste og så langt er vi fornøyd. Saken er lagt opp så virkelighetsnært som mulig for å få best utbytte av opplegget, sa Stock til Utopia i pausen. Han så tilfreds ut og fortalte at forarbeidet spente seg over tre intense uker.

– Vi prøvde å ha et folkelig språk. Med unntak av terminologi er det ikke noe særegent juss språk. Vanlig god takt og tone holder lenge. Borte på det andre laget var ikke optimismen hva utfallet angår

like stor. – Dette gikk ikke helt etter skjema. Vi kom litt skjævt ut. Men uansett har vi lært mye av denne prosessen, fortalte de.

And the winner is

Etter noen minutter i tenkeboksen returnerte dommerne – spenningen var til å ta og føle på.

– Det saksøkte laget var et hode foran, innledet dommerne.

– Og med det var katta ute av sekken. Dommerpanelet bemerket at det her har vært gode prosedyreegenskaper og at de har løst det meget bra. Mentzoni fikk i tillegg prisen for beste prosederer. Blomster og premier ble delt ut, gratulasjoner og håndtrykk strømmte på og så var det over. – Husker selv hvordan det var å stå i skranken til å begynne med. Er ikke lett å holde seg stødig, sa en munter førstelagsmann Eidesen til Utopia fra sidelinja, i det en presseflokk stormet vinnerlaget.

Han bemerket også at det var trivelig at nettopp dette laget vant, siden de kom på slik særdeles jevn andreplass i fjor. Selv, syntes vinnerlaget at revansjen smakte godt og feiret det med en middag samme kveld. Men de har ikke anledning å hvile lenge på laurbærene; I februar går landsfinalen i Oslo av stabelen.

NIERRADAKTI

Situasjonen føles håpløs – ingen tar ansvar

SANNA JENSEN JÁMA, LEDER I SSSR

at sørsamisk språk skal kunne bevares og utvikles som et levende språk, er det viktig at det gis undervisning i sørsamisk. I dag er det kun i grunnskolen og videregående skole som gir et tilbud i sørsamisk språk. Det finnes pr. i dag ikke ett tilbud i sørsamisk språk på høyskole- eller

universitetsnivå. Dette er svært alvorlig med tanke på den spesielle situasjonen det sørsamiske språket er i. Det er viktig at man handler og setter i gang tiltak for at det ikke skal forsvinne.

Flere sørsamer velger i dag å ta høyere utdanning, og dette er positivt for det samiske samfunnet. Man får sørsamer som utdanner seg til mange ulike yrker, og som får kompetanse til senere å tjene det samiske samfunn. Det høyner kvaliteten på de som tar høyere utdanning dersom disse også kan mestre det sørsamiske språket. Det er derfor merkelig og høyst beklagelig at det ikke finnes et tilbud i sørsamisk

språkopplæring på høyskole- eller universitetsnivå.

Dersom man som student tar kontakt med Universitetet i Tromsø, blir man blankt avvist med at det er Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT) som har ansvaret for sørsamisk. HiNT på sin side, kan kun si at de ikke vet når, eller i det hele tatt om, det blir gitt undervisning på høyskolen i sørsamisk. Situasjonen virker helt håpløs når man som sørsamisk student ønsker å ha opplæring i sørsamisk som del av sin utdanning. Ingen høyskoler eller universitet gir i dag slik opplæring, og det ser heller ikke ut til at noen tar ordentlig ansvar for at et slikt tilbud skal gis.

Som ledd i regjeringens oppfølging av kvalitetsreformen innen høyere utdanning, har regjeringen utarbeidet Stortingsmelding nr. 34 om høyere samisk utdanning og forskning. Regjeringen går inn for å styrke samisk utdanning og forskning, øke rekrutteringen av samiske studenter og gi økt kunnskap om samiske samfunnsforhold og samisk kultur som ledd i en helhetlig kompetanseoppbygging. Spesiell vekt blir lagt på å bevare og styrke det samiske språket som en grunnleggende forutsetning for selvforståelse og identitet og forankring i eget samfunn.

I stortingsmeldingen står

det riktignok at Høgskolen i Nord-Trøndelag har ansvar for utdanning i sørsamisk språk og kultur. Men høyskolens ansvar begrenses til sørsamisk språk og kultur i en lærerutdanningskontekst. Samisk høyskole og Universitetet i Tromsø skal ha hovedansvar for utdanning og forskning på høyere nivå i samisk språk, inklusiv sørsamisk.

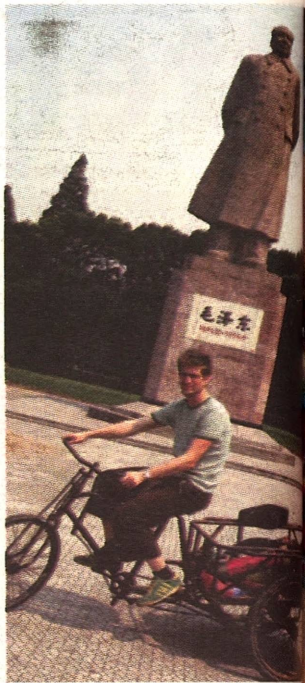
Hvordan kan det da ha seg at Universitetet i Tromsø og Samisk Høgskole ser ut til å fraskrive seg alt ansvar for sørsamisk? Hvor har det blitt av alle fine ord om at det samiske språket må bevares og styrkes?

Ryddemani på UiB

Ved UiB ble lesesalen til masterstudenter på biologi nylig ryddet i det studentene skulle inn i en ny sal. PC-er, notater, CD-er og bøker ble kastet. En 28 år gammel student mistet tre års arbeid da PC-en hans ble ryddet vekk og alt på harddisken ble slettet. – Vi skal ha møter med studentene for å kartlegge skadene og finne ut hva vi kan gjøre for å hjelpe, sier dekanus Dag Aksnes. Dekanusen utelukker ikke at det kan komme søksmål mot fakultetet etter hendelsen. For tre år siden hadde UiB en student som mistet et halvt års arbeid under liknende omstendigheter. Hun fikk minst 70.000 i erstatning av universitetet, skriver Studvest.

110.000 kroner til HVE

Tekniske entreprenørers landsforening (TELFO) har bevilget 110.000 kr til et forprosjekt ved Høgskolen i Vestfold (HiVe). Forprosjektet skal utrede mulighetene for å opprette et digitalt kompetansesenter ved HiVe. Prosjektet er en videreutvikling av høgskolens HiVe-engasjementet og tradisjon for satsning på IKT-bruk. Rektor Halvor Austenå er meget glad for tildelingen, og ser også fram til et godt og konstruktivt samarbeid med TELFO. – TELFO har en kompetanse innenfor fagfeltet det vil være svært nyttig for Høgskolen å ha med i utviklingen av et digitalt kompetansesenter, sier han til HVE-nytt.

Ut i verden for

Shanghai sies det, er i dag hva New York var på 1950-tallet. Man kan formelig høre økonomien gro, mens nye skyskraperne skyter i været. Nå er millionbyen et av stedene du dra for å prøve deg som gründer.

HENRIK PRYSER LIBELL

SHANGHAI, KINA

– I Kina kan man formelig høre økonomien gro og skyskraperne reise seg i været. Nye bedrifter starter overalt, sier sosialantropolog og gründerstudent Elisabeth Saxwik Hansen, men legger til at det er en kunst å starte bedrift. – Man må ha en god

ide, men man også kunne sette den om til virkelighet, sier hun.

Sommeren 2004 tilbrakte hun i Shanghai, som internstudent i et nyoppstartet konsulentfirma, for å lære hvordan man starter bedrift. Den viktigste jobben hennes var å forfatte forretningsplaner på engelsk, både for importprosjekter og kinesiske ser-

vicetjenester.

Elisabeth var en av 122 studenter utvalgt til Gründerskolen i år. Gründerskolen er et program for universitetstudenter som mener de har en god forretningsidé og "guts" til å lage bedrift av den. Bak programmet står Universitetet i Oslo (UiO), i samarbeid med de fleste høyskoler og universiteter i Norge. Skolen startet i sin tid ved Institutt for informatikk ved UiO, men er i dag for alle studieretninger; Marketing, økonomer, finans, arkitekter, ingeniører, reklamefolk, kunststudenter, journalister, samfunnsvitere og filologer. Søknadsfristen for å melde seg på til Gründerskolen 2005 er 15. november.

– Vi ser etter folk med glød, ambisjon og som har faglige evner i bunn til å gjennomføre ideer de tror kan bli forretning, forklarer Tor Borgar Hansen, daglig leder i Gründerskolen.

EKSPORTRÅD. Før utplasing om sommeren følger gründerstudentene kveldkurs i bedriftsoppstart, bedriftsøkonomi, rettigheter og plikter, råd og vink og farlige feller ved oppstart av en bedrift. Målet er at elevene har en klar ide om hva man må vite for å kunne starte en bedrift. San Francisco, Shanghai, Boston og Singapore, og fra neste år Johannesburg, er destinasjoner hvor studentene får prøvd teorien i praksis. Utplasingen organiseres sam-

men det lokale Innovasjon Norge (tidligere Eksportråd). Byene er fordi de er "vekstverkssteder" der det gründeres mye.

– Tanken bak Gründerskolen er å være fødselshjelper til de neste "Sam Eyde" eller "Bill Gates". På de ulike stedene skal studentene lære hvordan det er å starte et hardt konkurrerende og et sted hvor gründerne oppfordret og dyrket mye som det er i Norge, kommer Elisabeth Hansen.

En av gjesteforeleserne er Ari Ginsberg, professor i innovasjon og innovasjonsprenørskap og Innovasjon Norge. Den prestisjetunge Stern School of Business ved New York University (NYU) har også en av de mest prestisjetunge skoleene i verden. – Dette er et spennende

PÅ KINO I OKTOBER
 22.10. Fahrenheit 9/11
 Min misunnelige frisør
 29.10. Andreaskorset 24.9

TIPS UTROPIA!

Beste tips belønnes med to gratis kinobilletter.
 utropia@utropia.no 77645900

TROMSØ
KINO

Onsdag 20. oktober 2004

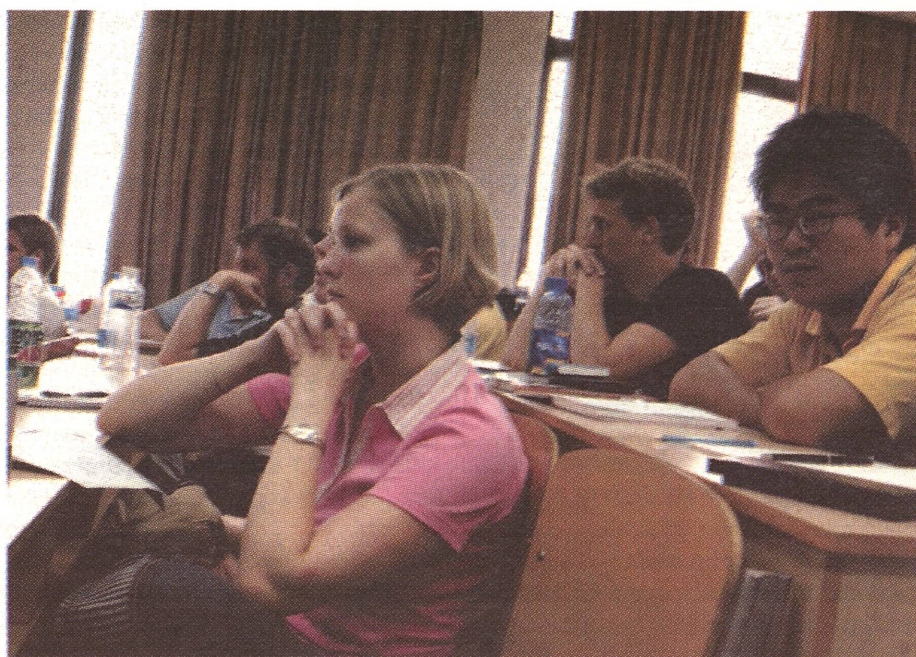

Foto HENRIK PRSYER LIBELL

starte bedrift

gram. I Norge sitter man
 mye talenter uten at det
 bedrifter av det, og jeg
 unge nordmenn har mye å
 av innovasjonskulturen i
 andre land, for eksempel USA.
 nreprenørskap undervises
 mange steder i verden, men
 er nok et av de som har
 mest satset mest på praksis,
 bare teori, sier Hansen.

AGEVEKST. Elisabeth
 hennes 25 medstudenter
 des i millionbyen, selv om
 merer i Shanghai når 40
 der i skyggen. Metropolen
 Kinas økonomiske hoved-
 med et sted mellom 16
 25 millioner innbyggere,
 minst 7000 innbyggere per
 km² (Norge har 13).
 den har vokst fra å være en

isolert by i det kommunistiske
 Kina til et utadvendt, urbant
 verdenssenter, sydende av
 liv og bedrifter så vel som
 millioner av mennesker som
 strømmer til jobbmagneten.
 2004 var første gang Gründer-
 skolen ble arrangert i Kina.

– Erfaringen har vært spen-
 nende. Kina er en sovende
 kjempe i ferd med å våkne,
 og det er fascinerende å væ-
 re her og se det skje, sier
 gründerstudent Alexander
 Federici, som ellers studerer
 produktutvikling på NTNU.
 Han er flyingeniør med tre
 års studier i Grimstad og
 England, og nå tar han sivil-
 ingeniørgraden i Trondheim.

Han har bevisst valgt Kina
 fordi han tror fremtidens
 produksjon samles i Kina, og

da er det en fordel å kunne
 skaffe kontakter for å kunne
 sette fremtidige produkter
 i produksjon. I løpet av
 oppholdet fikk han startet
 forhandlinger mellom en
 kinesisk produsent og en
 kunde i Alexanders hjemby,
 Kristiansand.

INGEN SKAM. Fra å være
 AKP-mls store sosialistiske
 fyrstårn på 70-tallet, letes det
 nå med lys og lykte etter busi-
 nessmuligheter i stedet. Der
 det før var Maos rødegardister
 er det nå eksklusive utsalg-
 steder i Shanghais shopping
 boulevard Nan Jing Lu. Vegg-
 avispropaganda er erstattet
 med reklameboards, og et
 land med millioner av revolu-
 sjonære er blitt et land med
 millioner av gründere.

– Kina er mer kapitalistisk
 enn USA, mener Helge
 Hareland i Nordic Industrial
 Park, en industripark drevet
 av nordmenn som legger
 til rette for utenlandske
 bedrifter som vil starte pro-
 duksjon i Kina. Hareland
 mener raske muligheter til
 penger er et viktig stikkord for
 hvorfor gründermiljøet i Kina
 og Norge er som natt og dag.

– I Norge har selv ufaglærte
 en anstendig lønn. Hvis du
 starter opp egen bedrift, skal
 du ha bra med suksess for at det
 lønner seg. I Kina er oppsiden
 og ti- og hundregangeren,
 sier Hareland, og selv om
 kineserne er redd for å tape
 ansikt, er det ingen sosial
 skam å gå konkurs og prøve
 igjen en gang eller fire-fem.

FAKTA OM GRÜNDERSKOLEN

Gründer skolen er et
 utdanningsprogram innen
 entreprenørskap. Programmet
 administreres av Universitetet i Oslo
 (UiO), men er et samarbeid mellom
 17 norske universiteter og høyskoler.
 Programmets varighet er ett semester
 og en sommer, og studiet gir 30
 studiepoeng. Det er godkjent av
 Statens lånekasse.

Opptakskrav:

Minimum 180 studiepoeng
 Gode engelskkunnskaper
 Motivert og nysgjerrig

Gjennomføring av programmet:

Forkurs – vår: Om å etablere et
 firma. Innføring i økonomiske
 begreper, markedsanalyse,
 produktutvikling, forretningsplan
 m.m.
 Utenlandsopphold – sommer:
 Intensivt program med fulltids
 hospitering i en utenlandsk
 oppstartsbedrift samt
 deltidsstudier ved anerkjente
 universiteter.
 Seminar – høst: Avsluttende
 seminar med prosjektoppgave
 og evaluering / ett semester
 inkludert utenlandsopphold,
 vårsemester i Singapore.

Mer informasjon:
www.grunderskolen.no

UTROP

Hva med å skaffe seg ei ordbok?

(kommentar til Utopias artikkel "Students demand translation")

Det er bra synd i oss utlendinger. Vi kommer til Norge, og her snakker alle norsk. Er det ikke utrolig?

Dette må det bli slutt på nå. Løsningen er enkel: Vi må rett og slett kreve at alle snakker engelsk med oss. Vi skal ikke be om det, nei, vi skal kreve det. UiTø vil jo bli et internasjonalt universitet, ikke sant? Da kan vi forvente oss litt oppmerksomhet. Ikke bare oversettelser. Nei, alt må være på engelsk! Nå skal det komme oversettelser i butikkene, på bussen, engelske aviser ... Ja, hvorfor heter det egentlig Tromsø? Det er for vanskelig for oss. Nå skal det bli "Stream Island" eller noe sånt. I morgen skriver jeg brev til fylkesmannen. På engelsk, selvfølgelig. Han må ikke tro at jeg skal tilpasse meg.

Nok ironi.

Jeg skjønner godt at mange har problemer med å klare seg til et fremmed språk og land. Dette er en stor utfordring, som jeg opplever selv hver dag. Det er en spesielt alvorlig situasjon når man må vite hva maten består av, men ikke kan ikke finne ut av dette. Men stopp nå, og tenk etter: "Kan ikke finne ut?" Hva med å skaffe seg ei ordbok? Det tar visst litt tid når man skal oversette med ordbok, men samtidig kan man lære seg litt norsk. Eller vil vi ikke lære oss norsk?

Kanskje må vi omformulere spørsmålet: Hvorfor kom vi egentlig hit? For å få en god utdanning? Den kan vi få mange andre steder. De fleste kom hit først og fremst for å bli kjent med Norge og med nordmenn. Og selv om det er utdannelsen som er viktigst, er det ikke en stor sjans til å utnytte mulighetene som er knyttet til et opphold i utlandet? Som de fleste aldri får i livet? Da er det egentlig ikke tvil om at vi bør lære oss norsk – og hvis det ikke

er mulig før vi kommer hit, burde vi gjøre det straks vi ankommer landet. Og inntil vi behersker språket, kan vi jo bruke ordboka.

Men noen forestiller seg livet i Tromsø annerledes; En tilværelse der de ikke snakker med nordmenn og er sammen bare med andre utlendinger. Så sitter de sammen og klager over at de ikke kan kommunisere med dem. Jeg håper oppriktig at disse menneskene ikke er de samme som krever bedre integrasjon av utlendingene i hjemlandene sine.

Werner Skalla, farmasistudent fra Tyskland

Taperne på statsbudsjettet

Oppsummeringen av forslag til statsbudsjett kan vel anses som rimelig ille. Det ble ingen regulering etter kostnadsnormen, ergo er studiestøtten fortsatt fastlåst på 80.000 kroner i året. Reisestipendet er foreslått fjernet, dermed forsvinner inntil 7.000 kroner i året for

studenter som bor langt hjemmefra. Momsen økes med 1%, også matmomsen stiger med 1%. Ergo blir det litt dyrere enn vi trodde å overleve. Frikortsgrensen heves fra 1550 kroner, til 2500 kroner. Dermed blir også legetgiftene litt verre enn forventet.

Tilskuddene til NSB, Hurtigruta og Nord-Norges bussene forsvinner, dermed kan vi vel regne med at studentrabatten også forsvinner over nyttår. Alt i alt, så kan vi vel kære oss selv til de store taperne i årets budsjettforslag. Jeg vet ikke om det er noen grupper som kommer verre ut enn oss studenter.

På en annen side, studiepoengsproduksjonen pr. student har steget. Vi jobber mer med studiene, står på flere eksamener, og får fortsatt ikke mer penger. Takk skal du faen meg ha Per-Kristian.

Hans Eivind Dalsbø, velferdsansvarlig i Studentstyret

Studentstyrevalget

25.-29. oktober avholdes det valg til nytt Studentstyre. I den anledning har vi opprettet en informasjonsside: <http://uit.no/studstyret/urnvalg/> Studentstyret har også endret valgperioden, så dette valget gjelder bare for perioden 01.01.05-30.06.05. Se <http://uit.no/studstyret/4208/7> for mer informasjon.

Jørn Weines, studentpolitisk ansvarlig i Studentstyret

Opprop

Sist reisestipendet ble forsøkt fjernet, opprettet NSU og Norsk medisinstudentforening nettstedet www.reisestipend.no. Besøk nettsida og signer oppropet om bevaring av reisestipend.

Hanse Eivind Dalsbø, velferdsansvarlig i Studentstyret

Reduser bilforbruken

Noe av parkeringsproblematikken ved UiTø er at ansatte på UNN "okkuperer" UiTøs parkeringsplasser, og det er noe av grunnen til at man har tatt tak i denne saken. En ordning som tar tak i dette, vil sannsynligvis koste, og må dekkes inn. Det er et forslag om parkeringsavgift som skal være differensiert som diskuteres nå. Ergo trenger

sannsynligvis ikke studenter betale like mye som f.eks. ansatte.

Men problematikken er mye større enn å betale for å parkere eller ei. Stephan Jenkins mener i sitt innlegg på Muren at det er for mange studenter i Norge. Jeg har ikke tenkt å kommentere det her (de ville selvsagt gjøre noe med parkeringsproblematikken, men vil bruke et lignende argument: Alt for mange kjører bil i Norge. Flere studenter burde benytte seg av buss, sykle, gå o.l. Det er alle miljøgevinsten å ha det, både for naturen, og for ditt eget legeme.

Noen er riktignok avhengig av bil, som de som bor i distriktet, eller er småbarnsforeldre. Hvis betalingsavgiften skal differensieres, burde kanskje disse gruppene prioriteres. Terje Håkstad, Sosialistisk studentlag

Håkstad tøyser

Dette er typisk. Vi studenter som er heldige og har blitt må "ofres" for å betale for idealismen til sosialistene i studentstyret. Jeg har ikke mot at vi innfører kontroll på parkeringsplassene, men er forskjell på å barbere seg å skjære av seg hodet. SSU Studentstyret og de andre tulligene gjør akkurat det. Jeg vet ihvertfall hvem jeg skal stemme på ved valget Håkstad, det blir ikke det.

Rasende student

Håkstad tøyser 2

Det er overhodet ikke et argument for at vi skal betale at de ansatte på UNN parkerer på våre plasser. Det blir å skylle babyen ut med badevannet og gjøre dette her. Jeg håper at alle dere som sammen med meg skal stemme ved neste valg til NØYE igjennom hvilken dere stemmer på.

RAsende student!!

Hilsen fra tøysebukke Håkstad

Det er forøvrig et ganske enstemmig studentstyre i denne saken. Jeg foreslår du, rasende student, står ditt eget parti: Rasende Studentliste! Godt valg!

Terje Håkstad, Sosialistisk studentlag

Studentsansiktpaden i Tromsø

Kraft

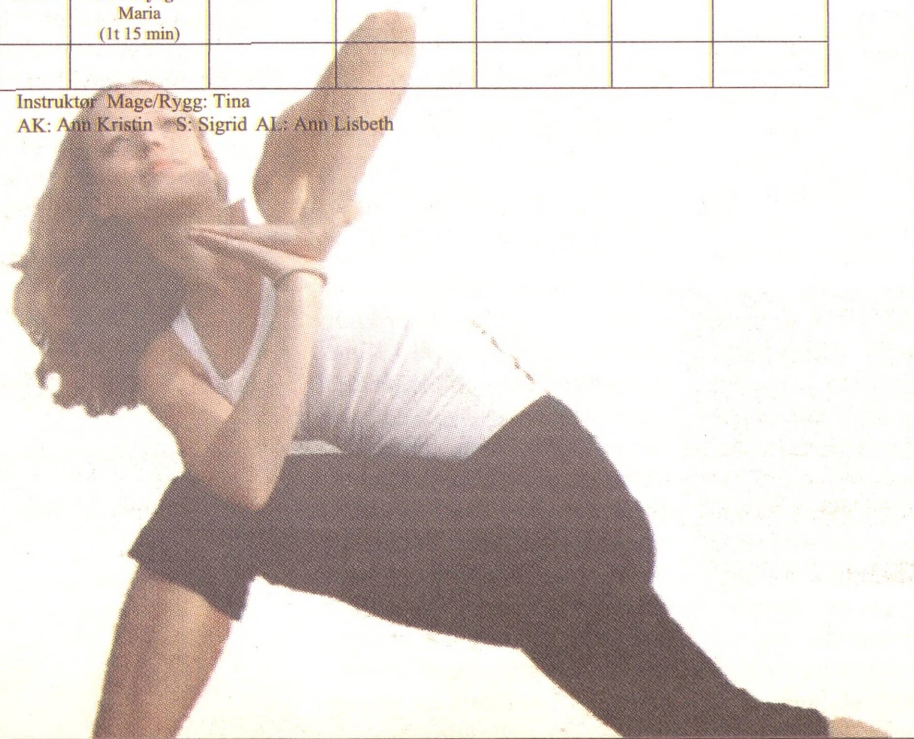
STUDENTIDRETTSHALLEN

TIMEPLAN SOM GJELDER FRA 11. OKTOBER - 5. DESEMBER 2004

AEROBIC

Tid	10-22 Mandag	7-22 Tirsdag	10-22 Onsdag	8-22 Torsdag	10-20 Fredag	12-18 Søndag
14.00						Poweryoga Maria/Lena (1,5 t)
14.15		Step/styrke Sigrid (1t 15 min)				
16.00	Step/ Styrke Anne Mari	Aerobox Tina	Aerobic/styrke Veronika	Poweryoga Lena (1,5 t)	Aerobox Sigrid	Kondisstep AK/AL
17.00	Danceaerobic Ann Kristin	Mage/ rygg Full kraft! Mari (1t 15 min)	Step 2 AK/S	Kraft kombi Ann Lisbeth (1,5 t)	Pump Yonas	
17.30						
18.00	Pump Lena		Kondisjon Lene			
19.00	Poweryoga Maria (1t 15 min)					

Instruktør Mage/Rygg: Tina
AK: Ann Kristin S: Sigrid AL: Ann Lisbeth

PÅ KINO I OKTOBER

22.10. Farenheit 9/11

Min misunnelige frisør

29.10. Andreaskorset

TIPS UTROPIA!

Beste tips belønnes med to gratis kinobilletter.
utropia@utropia.no 77645900

TROMSØ
KINO

13

Onsdag 20. oktober 2004

KRONIKK

Prix, ikke MIX

Det er igjen duket for valg til Studentstyret. Denne monumentale anledningen til å bruke sin selvstyringsrett er en integral del av studenttilværelsen. Det å stemme er ikke bare en demokratisk rett, men nærmest en plikt. Vi Moderate mener dette er en fundamental anledning til å sende et rungende brøl mot de mørkerøde kreftene som i alt for lang tid har fått nekte oss de velferdsordninger markedet kan tilby!

Vi utfordrer deg, som velger og som medstudent, til å bli med på denne muligheten. Sammen skal vi endre Universitetet i Tromsø (UiTø) til et mer menneskelig og utadrettet universitet.

De Moderate har i år valgt å fokusere på noen få saker. Vi har selvsagt også meninger om mangt mer enn vi får plass til på 7000 tegn i Utopia. Vi vil derfor gjerne snakke med deg når vi går rundt på campus, eller når vi møtes på byen. Det er nemlig meget sannsynlig at du møter noen av de som står på vår liste på *driv* en sen lørdagsnatt. Så får vi høre hva som opptar akkurat *deg* i *din* studenttilværelse.

Prix ikke Mix

Moderat liste er for lavpris-butikk på campus. Med det menes ikke at Samskipnaden skal kastes ut fra campus, men vi vil heller åpne for at studentene skal få mulighet til å velge i mellom ulike tilbydere av tjenester.

MIX-kiosken som nå så grasjost har blitt donert studentene i Tromsø er langt fra en akseptabel løsning. Moderat liste fremla for studentstyret i 2002 et forslag som ville innebefattet at universitetsledelsen ville fått oversendt en krass oppfordring til å inngå avtale med en ekstern aktør som kunne konkurrere med Samskipnaden. Men Studentstyret, med det som da het Sosialistisk Studentlag i spissen, avviste forslaget.

Samskipnaden er en sterk aktør på universitetet og vil etter vårt syn kunne by studentene tjenester av bedre kvalitet om de mister sitt monopol på å tilby studentene landgang og noe å drikke.

Studentene fortjener og bør forlange et bedre tilbud

enn det som er i dag. Moderat liste ønsker å stå i spissen for å endre det tilbudet som i dag er, til noe mer fremtidsrettet. Det bør være et billig alternativ på campus med høy kvalitet og stor tilgjengelighet for studentene.

Sammen for en fremtidig karriere

Vi har en drøm. En drøm der studentene og deres fremtidige arbeidsgivere går inn i en lysende fremtid, en drøm om et karrieresenter.

Samtlige andre universiteter har et slikt, et sted der studenter og arbeidsgivere møtes, kontakter skapes og drømmer blir til virkelighet.

Universitetet i Tromsø trenger å ha bedre kontakt med arbeidsmarkedet, både i det offentlige og i næringslivet. Et karrieresenter på campus er nødvendig for opprette denne kontakten. La oss formidle de ønskene og behovene som finnes ute i den "virkelige" verden gjennom en kunnskapsbase.

Dette vil tjene begge de involverte parter. Både studentene som får vite hva som er der ute, men også arbeidsgivere som får vite hvilken kompetanse studentene og den særegenheten studenter fra Tromsø innehar. Slik at du får vite hvordan du best kan benytte den kompetansen du har opparbeidet deg. Moderat vil jobbe for dette, og studenters fremtidige arbeidssituasjon. En enklere og mer etablert kommunikasjonslinje mellom deg og din fremtidige arbeidsgiver vil være utelukkende positivt for begge parter.

Vi skal garantere deg gratis parkering

Spørsmålet om parkering har vært diskutert lenge. Den optimale løsningen har enda ikke blitt funnet. Moderat liste ønsker uansett at parkering ved universitetet skal være gratis for studenter. Det er dyrt nok å ha studentbil i Tromsø uten at vi skal betale for å parkere på campus. Jada vi vet at Studentstyret har vedtatt at det skal være gratis parkering, men dette var med et SSL som ikke var helt "våkne". SSL fremmet sist i 2002 forslag om betalingsparkering. Den gang var baktanken at pengene som ble tatt inn på ordningen skulle brukes til å subsidiere Tromsbuss i rushtiden. Dette var imidlertid ikke bløff fra SSL, denne typen forslag har kommet hvert år siden 1999.

De Moderate garanterer herved til deg som velger; Stemmer du på oss og vi får flertall, skal det aldri koste noe for deg å parkere din bil ved universitetet, så lenge du er student.

Boligkrise?

Boligmarkedet i Tromsø i dag er det nest dyreste i Norge, kun slått av Oslo Gryta. Dette har en sammenheng med at alle vil bo på øya. Hvis det bygges flere hybelkomplekser i Tromsø vil et naturlig spørsmål være; Hvor skal dette plasseres? Tromsøya er full. Da vil man av nødvendighet måtte plassere disse nye bygningene av nødvendighet måtte plasseres nye bygninger på enten Kvaløya eller i Tromsdalen. Hvis man ser på situasjonen slik den er i dag ser man at de hyblene som er lengst unna sentrum har faktisk mye ledig. Denne lediggangen koster samskipnaden flerfoldige hundre tusen kr per ledige

TONE SANDVIK og ANDREAS NORUM, MODERAT LISTE

dekningsprosent. Det å bygge nye studenthybler vil da ikke være en spesielt god løsning.

Et annet problem ved hyblene er ved tildelingsprosessen. Samskipnaden garanterer at alle nye studenter samt de internasjonale studentene skal få hybler. Tallene på hvor mange studenter som er garantert hybel plass blir som regel ikke kartlagt før ganske langt ut i tildelingsprosessen. Det fører til store problemer for både organiseringen av tildelingen og de som søker. De Moderate vil forsøke å se på hvorvidt det finnes andre måter å gjennomføre disse løftene på.

Et alternativ til å bygge flere studenthybler er et bedre utbygd boligjelpetjeneste.

Hvis boligjelpen utbygges så kan den aktivt gå ut og se igjennom aktuelle boliger for studentene og på denne måten fungere som et kontaktledd mellom nye studenter og potensielle husverter. De Moderate vil i denne sammenheng foreslå å øke bemanningen hos boligjelpa fra de to som er der i dag til det antallet som man finner nødvendig. På denne måten vil vi kunne gjøre strukturelle grep som kan avhjelpe situasjonen. Sånn at vi ikke lengre trenger å ha noen boende i bomberommet.

Vet du at du er medlem?

Som en avsluttende bemerk-

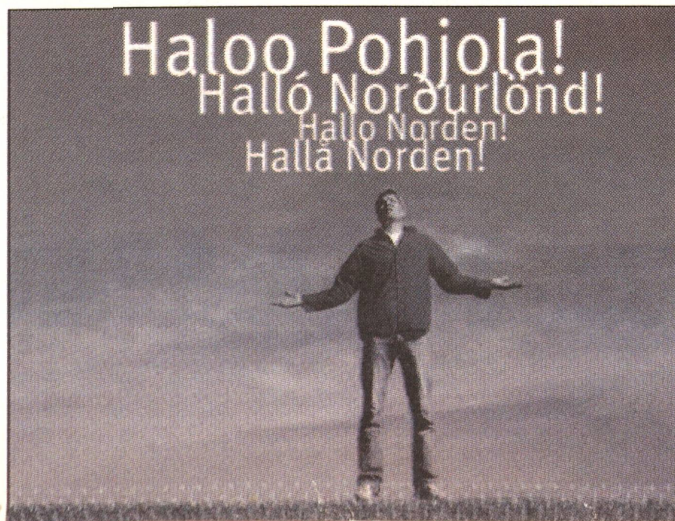
ning vil vi påpeke at du som student i Tromsø automatisk er medlem av Norsk Student Union (NSU) sitt lokallag i Tromsø, i denne sammenheng er det noen problemer vi vil informere deg om. For det første er det faktisk ikke mulig for deg å reservere deg mot de uttalelser og vedtak Studentstyret bestemmer. Dette er i utgangspunktet ikke noe problem så lenge Studentstyret driver med studentpolitikk. Problemet oppstår når studentenes øverste organ setter til side den agendaen de er valgt for å håndheve og begynner å uttale seg om internasjonale konflikter og problemstillinger som ikke berører studenter.

Vi Moderate vil ikke uttale oss på dine vegne, om verken Bush eller Bin Laden, vi liker egentlig ingen av dem, men det har intet med studentpolitikk å gjøre. Krig, religion, EU og sånn har intet i studentpolitikken å gjøre. Vi er mange moderate og vi mener mye, men viktigst av alt, vi vet hva vi skal fremtulle som våre felles interesser.

Det obligatoriske medlemskapet i NSU er vi klar over, vi liker det ikke, og skulle gjerne avskaffet det, men så lenge det er det skal vi være forsiktig med hva vi mener på dine vegne.

En stemme ved urnevalget til de Moderate er egentlig en stemme til deg selv.

Godt Valg!

Flytte, studere eller arbeide i Norden?

Hallo Norden veileder deg gjennom byråkratiet
Tlf: 21 02 19 99 E-post: hallo@norden.no

 norden
Nordisk Ministerråd

www.HalloNorden.org

Husker du?

CP
UVK

AE
BTS
BM

PE
QIC
ST
VW

Konsserter

Onsdag 20.10

Baby Woodrose

Blårock, 21:00. Danmarks tøffeste band. Gjorde en aldeles fabelaktig konsert på samme sted i fjor. Dette blir kjempesjov. Aktuelle med albumet Dropout.

Jaa9 & Onkl P

driv, 22:30.

Fredag 22.10

Absolutt Finsk

Kunstforeningen, 19:30. Finske komposisjoner med Tromsø symfoniorkester.

Lørdag 23.10

Turdus Musicus

4. etg. driv, 23:00. Sist gang Turdus gjorde fjerdeetasjen på driv, var det vanvittig stemning. Og om dere skulle være i tvil om det, så er dette et band man, hvis man har en viss respekt for seg selv og sin egen mentale helse, bør dosere med jevne mellomrom.

Tirsdag 26.10

Jazzkafè, DJ Marit Sandvik

Circa, 21:00. Byens beste jazzvokalist spiller plater og legger fokus på brasiliansk musikk og vokaljazz.

Tirsdagsjammen

Kaos, 22:30. Byens beste jam holder fremdeles oppkoken. Masse ymse ting på scenen.

Onsdag 27.10 marked Film

Hopalong Knut + Ska Patrol

driv, 22:00. Etter suksessen på FNPF tidligere i høst, kommer den livlige gjengen tilbake. Høy hopp- og singalongfaktor med såpass karismatiske kåbbåyer.

Vidar Vang

Blå Rock. Bjerkviks store sønn Vidar Vang og bandet hans er ute og promoterer det kritikerroste albumet Stand up straight. Elias Jung varmer opp.

Torsdag 28.10

Noe er galt

Hva!!!! Ingenting? Midt på en torsdag? Dette kan umulig stemme....hvordan har de gjort seg? Hva skal vi gjøre da?

Fredag 29.10

John Doe + support (TBA)

driv, 23:00. Pyromantikkerne er tilbake etter å ikke ha spilt i byen på dager og timer. "Norges mest hardtslående punkrock konsept tar turen til Tromsø for å skåle pils med deg! "Spenn for hesten Idun, for no kjem han John Doe te by'n!", som de sier på driv. Men om de spiller punk kan jo selvsagt diskuteres, eller egentlig ikke. For de spiller jo faktisk rock.

Lørdag 30.10

Min-ensemblet

Sparebankens Festsal, 15:00. Musikk i Nordland fremfører masszze fin samtidsmusikk, og tar deg således med inn i fremtiden, som jo følger rett etter samtiden. Man kan jo for så vidt diskutere om det i det hele tatt finnes noen tidsenhet som kan klassifiseres som samtid, med mindre man velger å se på det som et litt løsere begrep enn for eksempel nåtid, og således definerer den som et tidsrom som plasserer seg omkring nåtiden, kanskje som en litt mer bakoverskuende enn fremoverskuende enhet, der omfanget lettest lar seg klassifisere i perioder, som for eksempel 40-tallet, som vel på en måte var samtid til et stykke inn på 50-tallet, og der levningene fremdeles manifesterer seg i nåtidens samtid, for eksempel ved krigshelter som Gunnar "Kjakan" Sønsteby, som jo er en av våre samtidige. Hva er da egentlig samtidsmusikk? Dette er en fin anledning til å finne det ut.

Torsdag 21.10

Stumfilmkonsert

driv, 20:00. "Mannen med filmkameraet", eldgammel russisk film, akkompagnert av Kolar Gois mystiske lydlandskap. En audiovisuell reise inn i det innerste indre.

Fredag 22.10

Fahrenheit 9/11

Verdensteateret. Nå har han Michael vært ute å slått på stortromma si en god stund allerede, så om du ikke har hørt om denne filmen, bør du kanskje vurdere å lese litt mer dagspresse. Vi tror nok likevel at du kommer til å se den. Enten du er for eller

imot altså.

Min misunnelige frisør

Verdensteateret. Basert på Lars Saabye Christensens novelle. Han har også skrevet manus. Handler om en fyr som heter Bent, som lever et rutinebasert liv. Men så kommer det ei dame og blander seg inn.

Lørdag 23.10

Giliap

Verdensteateret, 12:00. Svensk filmatisering fra 1975.

Søndag 24.10

BIFF - snadder

driv, 20:00. Tja, hva nå dette måtte være, så er det sikkert severdig, men at det er en godbit fra BIFF (Bergen Internasjonale Film Festival), det er sikkert.

The Core

Circa, 21:00 En hardtslående jazzkvartett med saksofonist Kjetil Møster i spissen. En aldeles fabelaktig måte å avslutte uka på.

Fredag 29.10

Andreaskorset

Verdensteateret. Andreas har alt en mann kan ønske seg: en hengiven kone, et stort hus på landet og en godt betalt jobb. Men så inntreffer en tragisk ulykke som brått fratrer Andreas både forlignheten i beina og potensen, med det resultat at også kona Liv forlater ham, skriver www.ctn-film.no

Lørdag 30.10

Sanger fra andre etasje

Verdensteateret, 12:00. Mer svensk film,

denne gang fra brytningen mellom to årtusener, det vil i dette tilfellet si år 2000.

Søndag 31.10

Riket 1

driv, 18:00. Filmklubben viser første del av Lars von Triers megalomaneiske mesterverk.

Diverse

Torsdag 21.10

Via Dolorosa

Lillescenen kulturhuset, 20:00.

Fredag 22.10

Kreutzerkompani

Kulturhuset, 19:00. Et helhetlig danseshow med masse lys og lyd. En kuliminasjon av forskjellige elementer blandet med synkroniserte bevegelser, video og gestikulering.

Fredagsquiz

driv, 20:00. 60 varierte og til tider møkkavanskelige spørsmål. Dessuten et absurd spørsmål. Lag på inntil seks personer konkurrerer om hvem som har de mest ualminnelige allmennkunnskapene.

Lørdag 23.10

Verden i Tromsø

Kulturhuset, 11:00. Verden kommer på besøk til vår lille avkrok her oppe i Nordpolens smørøye. Stas opplegg med masse stands og matboder from around the globe.

Hundeutstilling

Polarsenteret/Skarphallen, 09:00. Voff, voff. Fjorårets Utopia dekket utstillingen med stort hell, og kunne avsløre at det på utstillingen fantes en rekke forskjellige

hunderaser. Vi er vel og merke ikke rasister.

Lørdagsuniversitetet

driv 13.00, Ved nordenlands nordlige egne – livsspørsmål, mytedannelser og landskap. Populærvitenskapelig foredrag, ved Roald E. Kristiansen, Institutt for religionsvitenskap

Onsdag 27.10

Sukkersirkus

Scenehuset, 18:00. Dette er kun for barn, så egentlig behøver du ikke lese dette.

Lørdag 30.10

Lørdagsuniversitetet

driv, 13.00. To monumentale telt - fra funksjon til form i den nordlige arkitekturen. Populærvitenskapelig foredrag ved Elin K. Haugdal, Institutt for kultur og litteratur.

Oktoberfesten

Årets studenthappening skjer i Syden med adresse Lysegården, MH bygget. For info, se s. 3.

TIL - Sogndal

Alfheim, 18:00. Årets siste seriekamp. Dette må jo bli spennende.

Søndag 31.10

Tromsø Storm - Kristiansand Pirates

Tromsøhallen, 17:00. Basketball er blitt det neste store nye.

Halloween Party

Babylon 5 gruppa på universitetet inviterer til fest i Realfagsbyggkantina 19-24. Kleskode: døden. Inngangspenger: 10 kr + medlemskap 20 kr.

Tirsdag 02.11

Kommunikasjonskurs

Tabletten i Farmasibyget. Vær med å åpne deg.

Mens vi venter på...

Nord-Norgebanen

Foto: ESPEN SANDBERG

Playa del campus

Festkomiteen: Arrangørene stiller opp i to plussgrader for fotografen, men lover at festlokalet skal ha sydentemperatur.

Av med stillongsen, på med sarongen. Lørdag 30.oktober er det Oktoberfest på MH-bygget.

BENTE JENSEN

– Festen er for alle, ikke bare medisinerstudentene, sier den entusiastiske lederen av Oktoberfesten, Arnt Roch-Pettersen ikke bare en gang, ikke to ganger, men hele tre ganger. Det er tid for den årlige Oktoberfesten, arrangert av første års medisin og odontologi studenter. Temaet i år er Syden.

Løftene

Roch-Pettersen lover stort og lover mye. Kreative kostymer, kul dekor, bløtkakekasting, Dansademika opptreden og billig alkohol.

– Også en dritfet DJ med bra musikk (Ivan the Orcano fra Radio Oslo) og mye hud! legger sjefen for festen til, som er helt enig i at sydentemaet trenger sandstrand. Så

sand og sydentemperatur skal det bli i Lysgården til MH bygget, der festen holdes.

Stunts

Det viktigste, poengterer han, er likevel at folk kommer sammen og har det gøy. Roch-Pettersen satser på å selge mange billetter, Lysgården har jo plass til over 600 stykker. Og festkomiteen, som har planlagt det hele siden semesterstart, kommer til å ha flere sydenstunts rundt om på universitetsområdet for å minne studentene på at det de kaller årets største studentfest, skjer 30. oktober.

Åpen kleskode

Det ikke er nødvendig å kle seg ut, poenget med Oktoberfesten er jo at man skal kunne gå som man vil. Likevel har de sine pluss å trekke på seg et sydenantrekk. For beste kostyme venter nemlig en tur for to til Bangkok med reise og opphold for seks dager til en samlet verdi av 17 000 kr. I fjor gikk premien til en kvinne som hadde hodet i en pappeske og var en skattekiste

fylt med sjokolade gullmynter. En vannboble, en krabbe og et mannlige russisk synkronsvømmelag, var andre kostymeinnslag.

Kostymetips

Det er fantasi og bra gjennomføring som er de avgjørende kriteriene for valg av vinner.

– Du vinner ikke hvis du bare kommer i shorts, for å si det sånn, smiler Roch-Pettersen. Og festkomiteen har noe tips til fantasiløse studenter:

– Du kan kle deg ut som drinken Sex on the beach, eller en klokkeselger, som svensk bartender eller en Se og Hør vinner.

Utropia stusser.

– Hvordan ser en Se og Hør vinner ut?

Festkomiteen flirer.

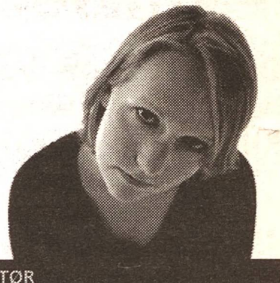
– Ingen kommentar.

Tid: lørdag 30.oktober, 20.00- 02.30

Sted: Lysgården, MH bygget

Billett: 60 kr forhåndsalg eller 80 kr i døra.

Sidespor

Bente Jensen

KULTURREDAKTØR

Subb subb subb. Supermann labbet inn i treningsrommet på Kraft.

– Hei sveis! peste jeg der jeg satt og tråkket for harde livet på sykkelen ved siden av.

– Hæææj, sa Supermann i et synkende tonefall som minnet om en klagesang. Han slengte beinet over sykkelen og sank sammen på setet.

Supermann så ut som noen hadde hengt to blylodd fra haken hans, så lang i ansiktet var han.

– Hva gjør du her? Jeg trodde du hatet all sport hvor svetten klistrer seg til kroppen. Du sverger da til svømming?

– Ikke lenger. Med så søkk mye mennesker som det er på Alfheim for tida, måtte jeg svømme bassenget i sikk sakk.

Jeg syklet videre sprengrød i trynet, svetten piplet ut av pannen, men jeg skjønnte at Supermann trengte en super pep-prat akkurat nå.

– Svømming er jo den beste formen for – pes – trening. Alle...muskler...i...kroppen...brukes..veldig...bra.

– Ikke når du får to albuer i hodet, utallige spark overalt på kroppen og sluker store mengder med klorvann fordi svømmeklubben kaster seg synkront i gang med butterfly teknikken som utløser en storm av bølger, Supermann hostet demonstrativt.

Sykkelen min pep meg ferdig med sykkelturen.

– Ja, det er sant. De har jo stengt svømmehallene på Stakkevollan og i Kroken, sa jeg ettertenksomt, vi bor pinadø på en øy omgitt av hav og ungene får sikke engang lære å svømme!

Jeg tenkte det var best å ta årene fatt, og dro med meg Supermann til rommaskinene i naborommet.

– Det er jo ikke som om de skal delta i sommer OL, her i Tromsø er det jo vinterlekene som gjelder, Supermann var tydeligvis mer opptatt av å holde sitt eget hode over vann enn han var i å ta årene fatt.

– Og gir gjeld, tenkte jeg.

– Det verste er at en Darwin-Hobbes mentalitet regjerer i svømmehallen. Det er størst først og ethvert svømmetak er et basketak om plassen. Og akkurat da du tror du har funnet plassen din bak en hårete brøyteplog, kræsjer han inn i deg når han snur, Supermann skalv litt.

– Ikke rart det går ad dundas med folkeskikken under slike forhold sier nå jeg, den forfaller takt med badene, skjøt jeg inn.

Men Supermann var uhøflig og hørte ikke etter. Ikke en svettedråpe spilt, Supermanns treningsøkt var en katastrofe og han så ut som en slagen mann.

– Propp et 25 meters basseng med flere mennesker enn det er liter vann i bassenget, så går det den veien den raskeste svømmer'n sparker, fortsatte jeg.

– Spark?, Supermann kviknet til.

– Heretter skal det gå den veien Supermann sparker! gliste han før han hoppet ned trappene til Akido treninga.

tegneserien - Linn Iril Hjelseth

Gunnar fortsatt singel...

Det handlet om å finne den store kjærligheten og det handlet om å latterliggjøre en god kamerat. Gunnar Kittelsen Moe er Tromsøs mest eksponerte single mann.

BENTE JENSEN

De henger på UB, på Teorifagbygget, på med.fak og ja, til og med på NFH, de 75 plakater med overskriften "Single jenter, se hit!" som lyser ut

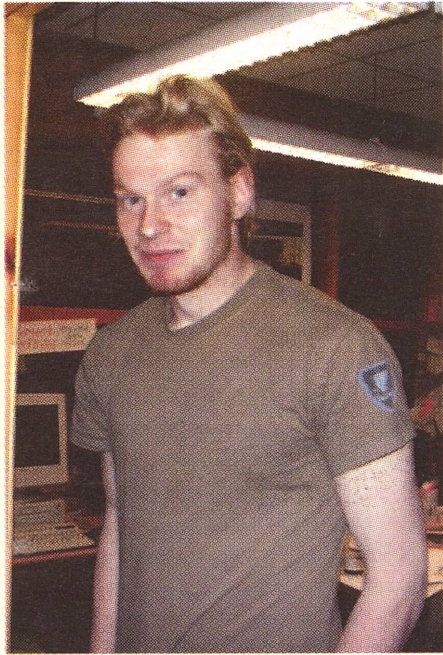

Foto BENTE JENSEN

Gunnar Kittelsen Moe som ledig på markedet.

– Vi ville han skulle få kjæreste også var det litt practical joke, forteller gjengen som har klistret opp plakater, Frode Henriksen (21), Kristian Willemsen (20), Mie Mortensen (21), Gaute Kramvik (22) og Ingvild Bugge (21). Sammen startet de "Gunnar Aid", hvor prosjektet altså er å skaffe Gunnar dame.

Ideen fikk de etter å ha lest forrige utgave av Utopia der Gunnar var intervjuet til spalta "Fem i klemma".

– Også skriv at jeg er singel, sa han til avisa.

Reaksjonen

– Dere er faen meg daue, skriker Gunnar i gangen. Han har gjemt seg i et hjørne på et kontor på humanistisk fakultet.

– Satan, jeg tør jo ikke å vise meg blant folk.

Han har fått omtrent 10 tekstmeldinger. Og det er bare første dagen. Noen slibrige. Andre av Dagblad typen:

"Liker turer i skog og mark.

Gunnar Aid: – Vi ønsket å hjelpe han å finne kjærligheten også var det litt practical joke, sier gjengen bak de 75 plakater rundt om på UiTø med overskriften "Single jenter, se hit!".

Måteholden med alkohol, men tar et glass rødvin i ny og ne. Savner en hånd og holde i..."

– Dette er jo verre enn fylleangst, sier Gunnar.

Om ikke singelstatusen er kureret, har i hvert fall spøken vært vellykket.

Ingen kjæreste

Utopia ringte igjen etter fem dager. Han har fått ca 20 meldinger side

mandagen, men alle har vært useriøse.

– Har du fått deg kjæreste nå?

– Nei, sier en snufsete Gunnar som har ligget syk hele uka. Ca 20 SMS har tikkert inn på mobilen hans.– Planlegger du hevn nå, da?

– Ja! sier Gunnar uten at han vil røpe planene sine.

Monolog om Midtøsten

I dramastykket **Via Dolorosa** får 30 skjebner i Midtøsten en stemme. Torsdag 21. og fredag 22. oktober fremfører Trond Lie monologen på Kulturhuset.

MAJA SOJTARIC

Hålogaland Teater
Kulturhuset, Lillescenen
21-22.10, klokka 20.00
Billettpris: 150/100

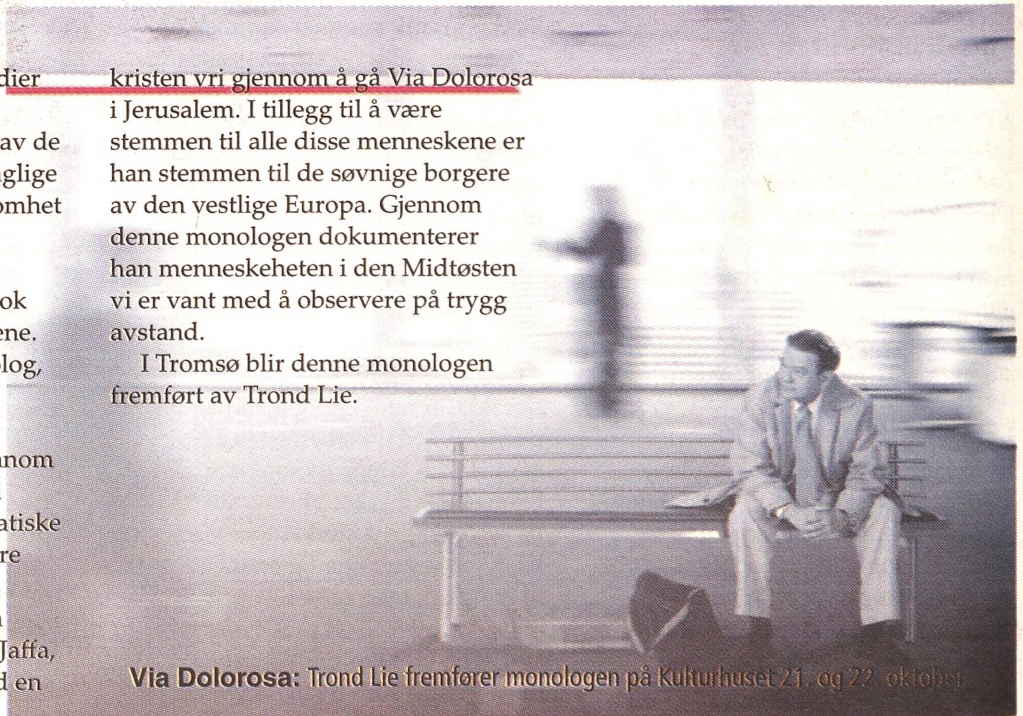
Midtøsten har vært i sentrum av uheldige begivenheter så lenge vår generasjon kan huske det. Dessverre har den konstante eksponeringen

av palestinske og israelske tragedier etterlatt seg mange likegyldige tilskuere. David Hare er ikke en av de som har latt seg forstumpe av daglige rapporter om menneskelig grusomhet og lidelse.

Hare skrev en dramatisk fremstilling av en reise han foretok i Israel og de palestinske områdene. Dramaet er formet som en monolog, men monologen fremstiller ikke kun mennesket David Hare. 30 stemmer får fritt utfolde seg gjennom denne omreisende. Stemmene til moderate jødiske kunstnere, fanatiske nybyggere, palestinske historikere og politikere strømmer gjennom en enslig mann på en scene. Han beskriver sine reiser til Tel Aviv, Jaffa, Gaza, Ramallah og avslutter med en

kristen vri gjennom å gå Via Dolorosa i Jerusalem. I tillegg til å være stemmen til alle disse menneskene er han stemmen til de søvnige borgere av den vestlige Europa. Gjennom denne monologen dokumenterer han menneskeheten i den Midtøsten vi er vant med å observere på trygg avstand.

I Tromsø blir denne monologen fremført av Trond Lie.

Via Dolorosa: Trond Lie fremfører monologen på Kulturhuset 21. og 22. oktober.

Frisørtime til besvær

En sjalu frisør, en kuet ung mann og en kvinne med dårlig korttidshukommelse. Min misunnelige frisør kommer fredag 22.oktober til Verdensteateret.

BENTE JENSEN

Det er trygghet i rutiner og Bent (Gard Eidsvold) klipper seg alltid hos den samme frisøren, serverer sin sure far middag daglig og er aldri borte

fra jobben sin på begravellesbyrået. Men en dag forelsker han seg i Susie (Hildegunn Riise), aromaterapeuten som har et så svakt korttidsminne at hun tror at hvert møte med Bent er det første.

Bents frisør, Frank (Bjørn Sundquist) liker henne derimot ikke.

– Fem ganger. Fem ganger har hun flyttet! sier han sjokkert til Bent, som er den eneste faste kunden han har igjen.

Bent bestemmer seg for å bytte

frisør og dermed er det duket for mange endringer i alle de tre hovedpersonenes liv.

Filmen er basert på novellen "Den misunnelige frisøren" av Lars Saabye Christensens, som også har skrevet filmmanuskriptet sammen med regissør Annette Sjørusen.

Min misunnelige frisør er en søt og humoristisk historie som gjør at du må trekke på smilebåndet, men aldri helt bryter ut i latter.

AbVia

Hørt på Utopia:

- Noen må rydde her.
 - Du tar avisene, jeg tar oppvasken og IT sjef kan pakke den udugelige mikrochippen og sende den tilbake der den kom fra.
 IT-sjef:
 - Har vi noen gamle aviser jeg kan pakke det inn i?

Utopia om 1 år

Dinar introduserer spesialbamsemumsen for studenter. Den inneholder kaffein, multivitaminer og en hemmelig ingrediens som stimulerer korttidshukommelsen.
 - En mums om dagen og du består eksamen, gliser en pressetalskvinne til TV-Torget.

Utopia om 20 år

Stipendet har fortsatt ikke blitt regulert etter prisindeksen.
 - Jeg må bruke en tredjedel av studielånet på å kjøpe meg et brød, raser Grunnar Fågård.

Utopia om 40 år

Gunnar Tittelsen To og dama mimrer om den dagen de fant hverandre i SV-kantina på UiTø for akkurat 39 år siden. Vennene hans som i sin grunne ungdom startet Gunnar Aid som en practical joke, er derimot like single som før.
 - Plakatkampanjen vi kjørte for oss selv på Hvilhaug sykehjem var ikke vellykket, syter den ensomme gjengen.

ukas bilde

KRAFT: Innebandylaget er på parkplassen og Utopia er bak mål.

Foto ESPEN SANDBERG

5 i klemma

Tekst og foto ANDREAS MYRVOLD

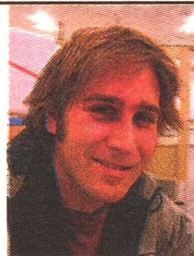
Hva er det mest ufornuftige du har brukt studielånet på?

Håvard Siegel (19), bachelor i psykologi
 - Det vanlige. Gardiner.

Kenneth Mostad (23), sosialantropologi
 - Hadde jeg bare visst hva jeg hadde brukt det på, så hadde det vært en god start.

Thomas Danielsen (21), juss
 -Vet ikke. Det er i alle fall ikke ufornuftig å kjøpe øl og sprit, det er personlig velvære og velferd i hverdagen.

Torbjørg Skåravik (22), religionsvitenskap
 - Har ikke brukt de til noe ufornuftig, jeg har kjøpt leilighet.

Lene Johansen (21), pedagogikk
 - Det har jeg drukket opp.

Reisebrev Russland...

Vi var på forspill hos ei jente på 20 år, med nyrike foreldre. Hun bodde alene midt i sentrum i ei nyoppussa fireroms-leilighet med badstu. TV'en hadde alle de europeiske kanalene og hun ante ikke hva prislappen var på halvparten av det supermoderne inventaret. Samme dag, i nærheten av blokka sto flere gamle kvinner og prøvde å få solgt sine hjemmedyrkede grønnsaker for å få litt ekstra penger å leve for og en tannløs gamling lette etter matrester i søppelcontaineren. Da jeg spurte min vertsfar om han kunne

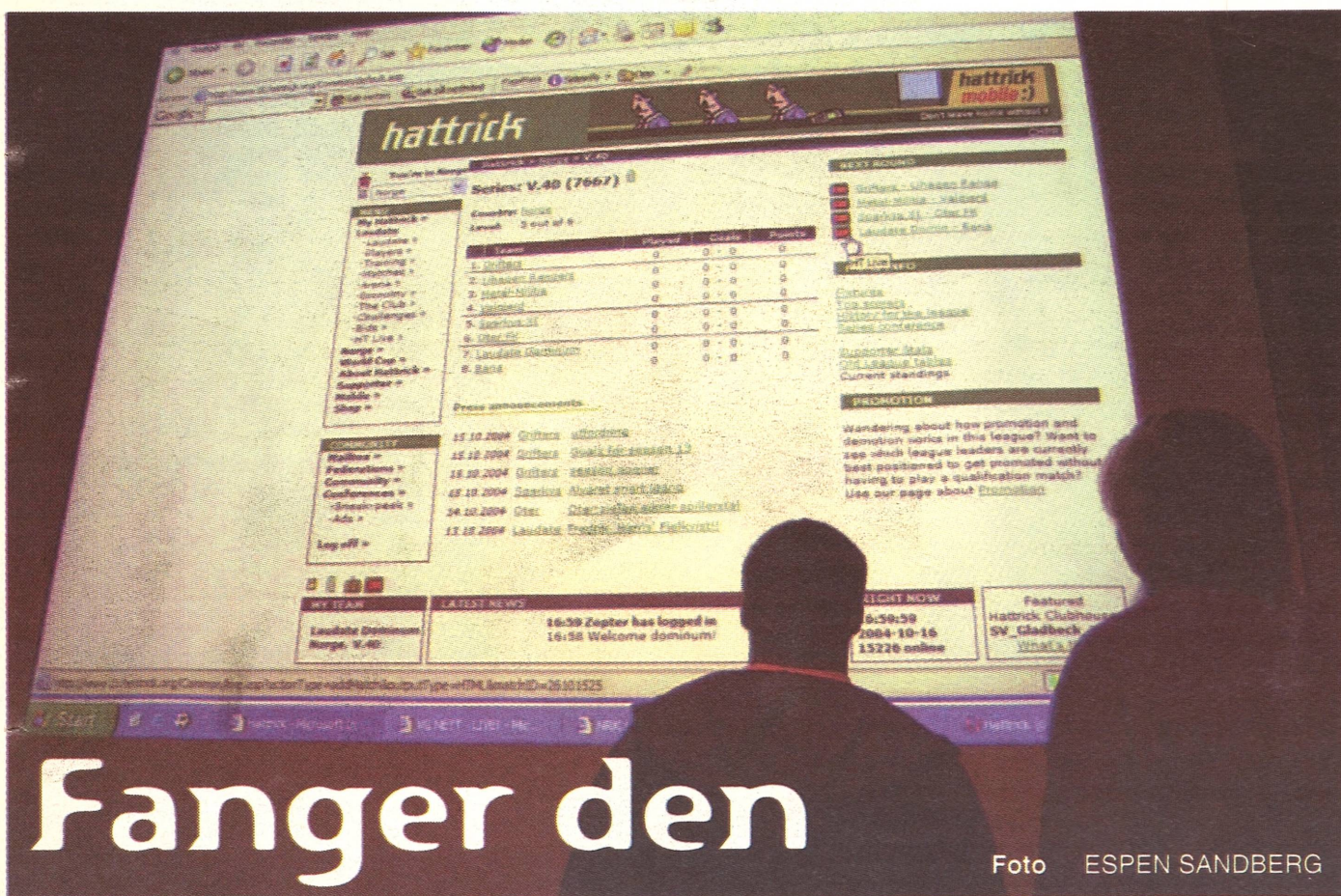
si noen ord om politikken i Russland idag, svarte han:
 - Dagens Russland er ikke sammensveiset og myndighetene har ikke kontroll over politikken! Vi slapp kapitalismen inn uten å tenke på konsekvensene, og det er derfor noen få som er veldig rike, mens majoriteten av folket er svært fattige. Det er flott med demokrati og ytringsfrihet, men Russland idag kan ikke kalles et demokrati. Din stemme blir ikke hørt og ingen vet hva Putin mener. Mannen kan snakke for seg, men i praksis

får han ikke gjort noe som helst. Urbaniseringspolitikken hans har ført til at 75 prosent av befolkningen bor i byer, der det sies at de skal få bedre busstilbud, apotekjenester og billigere leiligheter. Den sosiale politikken er på dette tidspunktet slik at de som bor på bygda ikke engang har innlagt vann. Derfor gidder jeg ikke engasjere meg politisk! Samtidig vil jeg påpeke at vi i Russland, i motsetning til USA har flere partier å velge mellom, og at vi derfor er mer demokratisk enn den tørtipolitikken som føres på andre siden av atlanten. Demokrati er et privilegium som bare små land som Norge, Sverige, Finland og Danmark kan nyte godt av.

Vertsfaren min bryr seg kanskje ikke om politikk, men for et par dager så jeg en stor folkegruppe samlet med plakater og bannere for å si sin mening om den alt for dyre strømmen, varmtvannet, de dyre leilighetene og de lave lønningene. Er det en tilfeldighet at folket akkurat valgte å gjøre dette ved foten av stauen av Lenin?

Anja Kristine Salo studerer russisk ved UiTø og skriver sin faste spalte fra Arkhangelsk.

Fanger den fiktive ballen

Foto ESPEN SANDBERG

Norge ble verdensmestere i fotball for ca. et halvt år siden. Og forrige lørdag ble sesongens første lokaltreff i det parallelle fotballuniverset Hat Trick arrangert på UiTø.

FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

I et auditorium på mat-nat fakultetet sitter en gruppe mannlige studenter samlet rundt en stormskjerm. Der presenteres korte oppdateringer av kampene. Det slukes pizza og det drikkes øl i god og gammel fotballtradisjon. De er samlet for å overvære sesongens første hat trick kamp, utveksle erfaringer om spillet og knytte sosiale bånd. Vi plukker ut en av de glødende ildsjelene i et forsøk på å forstå tiltrekningskraften til Hat Trick, dette spillet hvor du er manager for ditt eget, fiktive fotballag (se faktaboks).

Fiktiv fotballverden

Vår utvalgte heter Håvard Mjøen og står bak kveldens treff. Han forteller at eventyret startet på hattrick.org, den offisielle hjemmesiden til spillet. Her kan du søke om å opprette eget lag, se oppdateringene av kampene og lese spilllets egen avis. I det hele tatt så er det der det skjer. Håvard sitt lag heter Laudate Dominum og ligger i femte divisjon. I Norge er det seks divisjoner, hvor den øverste er tippeligaen. Størrelsen på spillet er enorm.

– Hvis vi tenker oss at spillet var autentisk virkelighet, så ville blant annet Tromsø by inneholde hundre fotballstadioner, hvor hver kamp som ble spilt ha tjuvfem tusen betalende supportere, forklarer Mjøen.

Videre kan Mjøen fortelle at det å delta i spillet er kostnadsfritt i utgangspunktet, men for 170,- får

du en spesialpakke som gir deg muligheten til å danne forbund med diverse fordeler, uten at disse er avgjørende for om hvorvidt du vinner kamper eller ikke. Det blir arrangert både cup, trenings og seriekamper.

Norge vant VM

Visste du forresten at Norge ble verdensmestere i fotball for ca. et halvt år siden?

– Systemet er meget stort og innviklet, men det trengs ingen spesialkompetanse innen IT for å komme i hakk, forsikrer Mjøen.

Brukervennligheten er altså grei, men hva med fotballinteressen?

– Det er ikke først og fremst en interesse for fotball som er det store kicket, men heller det å se hvor stor suksess man kan oppdrive på egenhånd. Det er jo så mye mer ved spillet enn det rent kampmessige! Og svært virkelighetsbasert, fortsetter den ivrige manageren gestikulerende.

– Spillet er akkurat hva du gjør det til selv, konkluderer han.

Utopia legger plutselig merke til Mjøens t-skjorte og ser umiddelbart en kobling. Der står nemlig navnet på laget hans og til og med en laglogo. Han har lagt ned mye arbeid i laget sitt. Vi får se budsjettlister han har satt opp, supporterutstyr, deriblant t-skjorten og andre skjemaer.

Nord-Norges beste spiller

Utopia forlater Mjøen og får et kjapt ord med Nord-Norges beste Hat Trickspiller, Andreas Larsen. Med snusen godt innpakket i

underleppa sitter han totalt oppslukt i storskjermen. Laget hans heter Mjølner og ligger i 2.divisjon etter et nylig opprykk. Han kommer fra Narvik, hvor han jobber som mekaniker og har tatt turen til Tromsø kun for å delta på dette treffet. Gjennomsnittlig ofrer han ca. 10 timer i uka på Hat Trick.

Jepp, folkens. Det er det som skal til for å bli en eminent fotballmanager. Det er bare å sette i gang!

Hat Trick fakta

1997: Svensken Björn Holmér anskaffer seg et nytt tidsfordriv, et avansert dataspill der brukere er managere for sitt eget fotball-lag med alt det måtte innebære, av kjøp og salg av spillere, treningsopplegg og kampoppfølging.

En enorm respons fra brukere gjør at prosjektet må utvides og Holmér, Daniel Abrahamsson og Johan Gustafsson oppretter Hat Trick LTD, drevet av firmaet Extralives AB, som blant annet selger annonseplass.

Idag har Hat Trick 500 000 brukere i global sammenheng. 38 000 tusen i Sverige, 8000 i Norge.

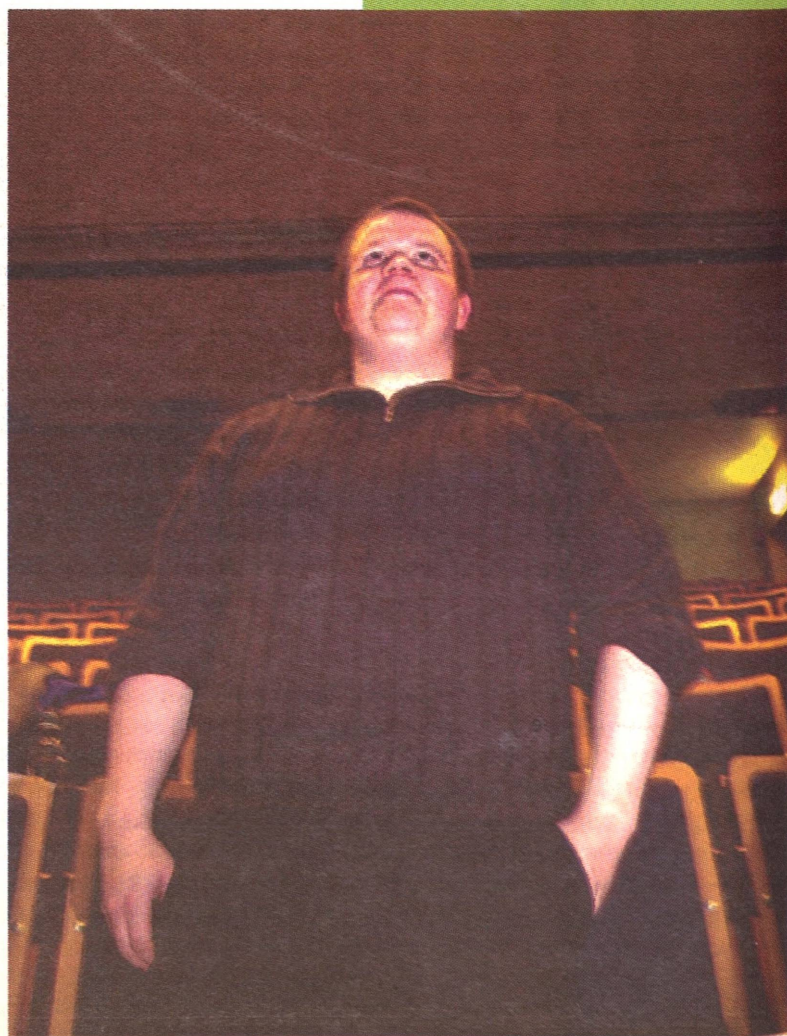
Tippeligaen er den øverste divisjonen i Norge, med åtte lag. Andre divisjon har fire avdelinger og trettito lag, tredje divisjon har seksten avdelinger og ett hundre og tjuette lag, og slik går systemet videre ned til sjette divisjon. Hvert land har ulike antall divisjoner avhengig av mengden forbrukere.

Hat Trick opprettholdes først og fremst ved frivillig arbeid.

Hjemmeside: www.Hat Trick.org

Babyhat Trick

I Sverige har det uunngåelige skjedd. Forelskelsen begynte på hattrick.org, hvor en mann og kvinne kom kontakt med hverandre. Internettsofisieringen har dermed sprengt grenser nok en gang, og nå har verdens første hat trickbaby kommet til verden.

HATTRICKGURU: Andreas Larsen med blikket skåret inn i storskjermen.

UTROPIA TESTER SNOP

Vår bror bananbjørnen

Nordmenn spiser årlig 60 millioner bamsemums og i høst introduserte Nidar den sjokoladekledde bananbamsemumsen. Vil de slå like godt an? Utopia slukte saken.

Tekst og foto GURO BRUDVIK
DALENE

Panellet: Bente, Dima, Therese, Guro og Espen

Nidar har beåret oss med hele tre poser bamsemums med banansmak. Det er dyriske tilstander rundt bordet når den første blir åpnet. Panelet kaster seg over haugen med sjokoladebjørner. For å møte den nye mumsen med en jomfruelig gane har panelet klart å avstå fra sniksmake før testen.

Mmmm...

Det stønnes tilfreds rundt bordet. – De er jo skikkelig gode! utbryter Therese. Panelet gomler samtykkende. – Bedre enn sjokoladebananer til og med. Bente mener at sjokoladetrekket skulle vært av melkesjokolade, mens Guro synes den mørke passer pyperlig. Panelet har ulike meninger om hvordan Bamsemums bør nytes. Therese har med seg en liter melk som hun påstår er uunværlig. I følge Guro har mumsen godt av en runde i kjøleskapet før konsumering. – Den har lett for å smelte i hendene

hvis den holder romtemperatur.

Gammelmums

For å sammenlikne har vi kjøpt inn en pose gammeldags mums. Etter å ha fortært et ukjent antall bananmums, bestemmer vi panelet seg for å måle mot den tradisjonelle. Enkelte medlemmer av panelet mener at den gode gamle fortsatt er best, andre er litt usikre.

– Det smaker smør! Når smaksløkene har vent seg til bananmums er ikke overgangen til originalmums helt heldig i følge Guro. Panelet samtykker. – D hjlpr o drkke mlk! kommer det fra en mumsende Therese.

Bamsemums er, som seigmenn godteri som appellerer til den lekne. Det er mye humor i å bite av hodet på en vanlig bamse, og lime på et bananhode. Særlig når man nærmer seg et formidabelt sukkerkick.

Overdose

– Åååh!
Therese ruller seg i sofaen men hun holder seg på magen. Skålene er nesten tømte. Omtrent samtlige paneldeltakerer i ferd med å få tunge

med høyt trykk både i butikk og media i 1997 og nytt design, lansering av Bamsemums Kjempepose 350g og åpning av Bamsemums sitt nettsted www.bamsemums.com i 2000.

Produksjonen skjer ved at først blir skumbamsene støpt i former av maismel. Etter støping blir skumbamsene tørket. Når de er ferdig tørket, skilles skumbamsene fra støpeformen ved hjelp av børsting og blåsing. Deretter blir de gitt et dekke av lys sjokolade som blir kjølt ned ettersom bamsene passerer gjennom kjølekanaler. De ferdige Bamsemumsene blir så transportert videre til pakkemaskinen hvor de blir pakket i poser og deretter i esker. Deretter blir mumsen transportert ut til sukkerhungrige nordmenn.

Mye "mums"

Årlig spiser mer enn 1,7 millioner nordmenn Bamsemums. Hvert år selges ca 2 millioner poser med Bamsemums og det spises ca 60 millioner Bamsemums. Dersom vi legger alle disse Bamsemumsene etter hverandre så vil de danne en lang rekke på ca 300 mil, noe som tilsvarer 6 turer mellom Oslo og Trondheim.

Kilde: www.nidar.no

JA TAKK, BEGGE DELER: Therese prøver ut mumseblandings.

flashbacks til knuteregler fra russetida. En pose på fem minutter på biblioteket på Kragerø videregående skole våren 2001 fikk en av paneldeltagerne til å sverget på aldri å spise Bamsemums igjen. Den samme tanken er i ferd med å oppstå i hodet i det følelsen av at bananskum blandet med mørk sjokolade forsøker å overta plassen til hjernen. Men alle vet at så fort kvalmen har gitt seg er veien

til godterihylla kort, og i den hylla finnes det nå to fristende poser med sjokoladekledte bjørner i. Skal vi tro Utopias tespanel er begge posene verdt en smak.

Adventure - reiser!

Sør-Amerika

"In Search of Iguasso" - I Che Guevaras fotspor

17 dg. reise.....kr 6.790,-

"Bolivia Discovery" - Andesfjellene og Saltsjøen

11 dg. reise.....kr 3.790,-

Asia

"A Taste of China" - Høydepunkter i Kina

9 dg. reise.....kr 4.940,-

"The Spirit of Vietnam" - En rundreise som tar pusten fra deg

11 dg. reise.....kr 3.790,-

Afrika

"Kenya Wildlife Safari" - Klassisk intro til Øst-Afrikas villdyr

8 dg. reise.....kr 3.910,-

Prisene gjelder for landarrangement, ekskl. flyreisen. Hva som er inkl. varierer noe fra tur til tur, men det kan være alt fra lokal transport, overnatting, aktiviteter underveis og mat. Gjelder for alle aldersgrupper. Spes. betingelser.

Besøk oss i Strandgt. 36 for tips til din reise!

026 33

kilroytravels.com

KILROY
travels

Mumsefakta

Bamsemums ble lansert av Bergene i 1975. Opprinnelig ble snopet solgt i løsvekt. De første posene med Bamsemums kom på begynnelsen av 80-tallet. I løpet av de siste ti årene har Bamsemums hatt en jevn salgsøkning og er i dag blant Nidars største merker. Aktiviteter som har bidratt til denne veksten er visning av reklamefilm i 1993, en storsatsning på Bamsemums

Kunst på campus

her i denne kantina. Verkene har en størrelse på ca. 2x10m og blir presentert som en surrealistisk allé. Du vandrer altså gjennom en helt ordinær studentkantina med noe som kan minne om en gal manns verk, på din høyre og venstre side. Og kanskje er det nettopp slik kunstneren Willibald Storn vil fremstille seg selv, som en gal mann. Det er unektelig et typisk syndrom blant mange kunstnere. Assosiasjonene i panelet lar uansett ikke vente på seg. Nådeløse støt som "kommersialisme", "sjokoladereklame", "maling rett fra tuben" og "sjenerende", summer over våre kritiske lepper.

– Mer malplassert kunne ikke denne kunsten være!, er kommentaren som setter spikeren i kista for fargekomposisjonen i SV-kantina. Panelet til tross, kunst er utvilsomt det rette navnet på galskapen. En viss symbolikk er absolutt til stede, arbeidet er eksplosivt utført, og det er et særdeles friskt pust i nakken.

Less is Moore

Kvaliteten på kunsten stiger i takt med etasjene. I andre etasje på SV-fakultetet finner vi neste objekt. Synet møter oss som sol på en skyfri himmel, midt i en regntung Tromsø-høst. Innerst i den "hemmelige" gangen, oppunder taket henger en svært sjarmerende og kreativ montasje. Mannen bak kunsten heter Ola Enstad, og kreasjonen har fått tittelen "Stimen - på vei mot dypet" der en gjeng cola og hvitfargede dykkere, støpt i polyester, svømmer på hver sin wire nedover mot "dypet". Wirene er spent skrått opp/nedover fra den ene vegg til den andre. Her fråtser vi virkelig i symbolikk! Den bortgjemte beliggenheten er i denne sammenhengen ideell for kunstens helhet. Her har vi skjult kunst med skjult budskap. God kunst skaper diskusjon, og dette er intet unntak. Panelet applauderer!

Romlende uro i Teorifagbygget

– Noe er litt galt, er vårt førsteinntrykk av stillerommet. Ingen umiddelbar følelse av stillhet eller indre ro melder seg i panelet. Bare rastløshet og trang til diskusjon oppstår. Rommet

FRITHJOF EIDE FJELDSTAD,
LISA MERETHE HALVORSEN OG
THERESE-MERETE LINDSETH

Kunsten florerer på universitetsområdet! Men hvor? Utstyrt med kritiske brilleglass, notatblokk og sylspiss penn marsjerer

vi taktfast i stø kurs mot tre utvalgte bygninger for å studere de visuelle herlighetene.

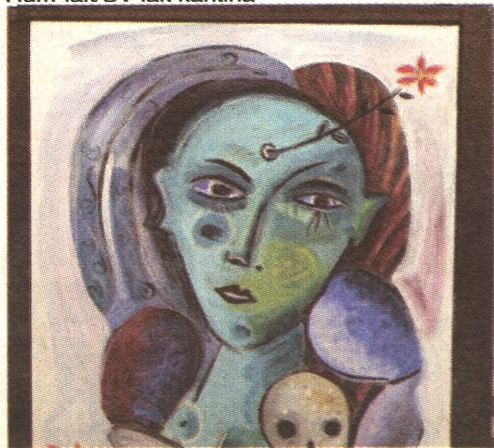
En smule, ikke et helt brød!
I SV- kantina treffer vårt første objekt,

en eksplosiv fargesymfoni, oss hardt og brutalt og helt uten forvarsel midt i trynet. Denne seansen, som kan vare fra fem til drøye tretti sekunder vil være helt avgjørende for om hvorvidt akkurat DU noen gang vil komme til å nyte et etterlengtet måltid akkurat

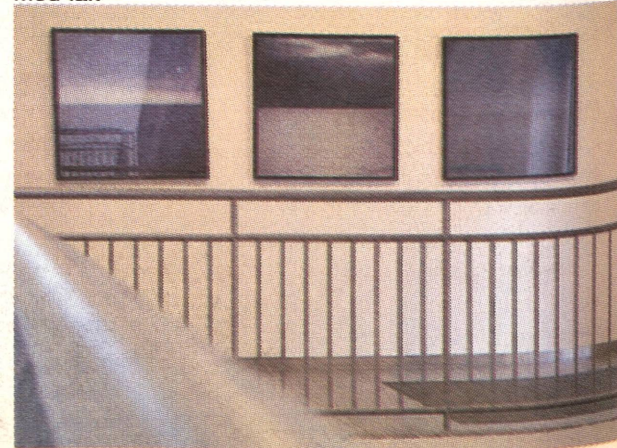
Samisk senter

Hum-fak/SV-fak kantina

Med-fak

vi spørsmål ved den helhetlige planleggingen rundt monteringen av kunsten. Plasseringen av de ulike verkene tyder på enten manglende innsikt eller sløvheter i gjennomføringen. At en delikat akvarell er klemmt inn til en grusom glassmonter inni et hjørne, er smertefullt å se på, og når en bildeserie er delt med en dør vitner dette om en lite gjennomtenkt plassering. Flere av bildene henger under øyehøyde, noe som bidrar til at distansen som trengs for å få et optimalt inntrykk av kunsten, forsvinner. Gjenskinn fra vinduene er også et problem. Dette er spesielt tydelig i fotografiserien i andre etasje. Her forsvinner detaljene i våre egne speilbilder. Kanskje mørketida som smyger innpå vil forandre på dette?

Teorifagbygget inn til Samisk senter, før løypa stopper nede i Árdna.

Stille vandrer tanken

Árdna betyr *noe verdifullt eller en skatt*. Og bygget er virkelig et kunstverk! Lukta av nytt treverk og bål henger i rommet og skaper en behagelig og lun atmosfære. Terje Lilleeng slipper oss inn i det aller helligste.

– Alle materialene er hentet fra nordlige Norge, Sverige og Finland, forteller Lilleeng oss. Bakre vegg er

Med-fak

HUM-FAK: Panelet applauderer Ola Enstads "Stimen - på vei mot dypet".

er lite og rektangulært med en butt vegg i motsatt ende av inngangen. Rommet er dust belyst. Langs hele veggene rundt i rommet henger det masseproduserte strekbilder i diverse farger og gulvet er i blått linoleum. Stoler av lyst treverk er plassert to og to her og der langsmed veggene, slik at det er mulig å sette seg.

– Her skulle det vært kun en benk midt i rommet, sier Ingvild, og resten av panelet er enig i at stolene skaper en del støy. I et stillerom kan det fort bli litt dumt. Og strekene! Rommet er preget av streker, masse streker som ikke passer sammen. De er tynne og smale om hverandre. De gir deg ett av to valg; Å la seg nærmest bli hypnotisert inn i moderat svimmelhet eller bevege seg ut av rommet og oppleve en slags form for frigjøring. Mellomrommene mellom bildene bidrar til den urolige

strekforvirringen.

– Puter, foreslår Therese, men det er for sent. Stillerommet har skuffet stort.

Mye bra hos medisinerne

Vi har hørt at våre venner på det naturvitenskapelige instituttet har trukket vinnerloddet når det gjelder utdelingen av kunst på universitetet, så vi vender spent nesen mot medisinsk fakultet. Arkitekturen som møter oss i passasjen gjør ikke forventningene mindre, og det viser seg at medisinsk fakultet er et lite oppkomme av kunst. Gallerifølelsen er ikke langt unna, det er bare ikke like sterilt og noe mer liv med folk som går i gangene. Veggene er i betong, men har blitt lasert slik at det har fått en struktur og et varmt preg som egner seg meget godt til utstilling av bilder.

Dessverre er det et stort men; selv om miljøet egner seg godt, stiller

Det bør være en selvfølge på en offentlig plass at utstillingene er tydelig merket, men noe slikt finner vi ingen tegn til her. Et minste krav av info er navn på kunstner og årstall, i tillegg til eventuell tittel på verket. Når dette ikke er gjort, sitter vi igjen med et under gjennomsnittets godt inntrykk av utstillingen.

Gjennomført

UiTøstolthet, den spektakulære samlingen av Iver Jåks verk, møter oss allerede i det vi setter foten innenfor døra i Samisk senter. Her er bildene viet den plass de fortjener. Det er bokstavelig talt en rekke bilder å ta tak i, med varierte motiver. Her finnes elementer vi så langt har savnet – blant annet bra belysning, plassering og opplysning om verk og kunstneren. Det ligger også et kart over samlingen av Iver Jåks, slik at du på egen hånd kan ta en kunstvandring blant hans verk på campus, gjennom

dekket i nydelig skifer og gulvet i lys bjørk. Av de åtte store stolpene som holder taket, representerer seks av dem hele det samiske området. Hver av dem er dekorert med en representativ bord. Oppmerksomheten rettes mot grua som er felt ned i gulvet med sitteplasser og et avtrekk som slipper røyken ut.

– Ingenting er gjort med tilfeldighet. Øynene trekkes opp mot den sorte plata som henger skrått i taket.

– Den er like stor som hullet i gulvet, sier Lilleeng og slår på en bryter og vips står vi under den samiske stjernehimlen. Om ikke veggene var kunstferdige nok i seg selv, henger det et flott tekstilarbeide av Britta Marakatt og ytterlige to bilder av Iver Jåks, i tillegg til hans verk *Stille vandrer tanken*. Árdna er utstyrt med standard fasiliteter og to rom med mulighet for doudji arbeid. Rommene bokstavelig talt lagt inn i fjellet. Arkitekten Jon Arnfind Morch, fra selskapet Telje, Torp og Aasen, har hatt tett samarbeid med den samiske kunstneren John Ole Andersen gjennom hele prosessen.

Vandringa har vært en allsidig opplevelse, noe fint å noe fult og det beste ble spart til slutt. Árdna er slående vakker, en passende plass å avslutte kunstvandringen, i et kunstverk.

FOTO Lisa Merethe Halvorsen og Erik Kaspartu

Med-fak

Árdna

STUDIETEKNIKK: Fiskerifagstudentene Martha Skog Astrup (21) og Ida Jensen (21) banker kunnskapen

Foto BENTE JENSEN

Jakten på huskemuskel'n

Du kan sitte på lesesalen dag inn og dag ut, lese bok på bok, uke etter uke. Du vil glemme 50 prosent nesten med en gang, 80 prosent etter et døgn og ca 90 prosent etter 48 timer. Spøker det for din eksamen?

THERESE-MERETE LINDSETH/
BENTE JENSEN

Vi banker på en dør ved Institutt for psykologi, to journalister og en fotograf velter over dørstokken til Susanne Wiking, en førsteamanuensis importert fra Skåne, Sverige. Utropias utsendte skal intervju henne om hukommelse og studieteknikk.

Hjernetrim

– Hei! I tur orden presenterer vi oss med navn og et håndtrykk. En sporty Wiking følger med til MH bygget.

– Kjenn din hukommelse, råder Wiking og titter bort på en endeløs rekke med hjerner, i skiver. De er runde, noen store, noe små, men alle er de av denne grå, grøtete massen som på mystisk vis gjør at studenten

husker det han leser eller glemmer det, består eksamen eller stryker eksamen.

Hippocampus

Aldri så galt at det ikke er godt for noe. Det er takket være en pasient med initialene H.P at vet vi mye at korttidshukommelsen er sentrert i Hippocampus, et punkt i hjernen. H.P hadde en form for epilepsi som ikke lot seg behandle av medisin og i 1953 ble han lagt på operasjonsbordet der Hippocampus ble fjernet. Resultatet var katastrofalt, H.P husket alt før operasjonen, men ingenting etter. For legevitenenskapen var det et lykketreff i katastrofen, nå visste man hvilken del av hjernen som er sentral for korttidshukommelsen.

To be or not to be

– Å huske noe går på å kunne

gjeninnhente informasjon og kunnskap man har fått. Man hører ofte om kort- og langtidshukommelsen. Korttidshukommelsen går på en innlæringsfase der du har evnen til å gjenhente det etter 30 sekunder. Mens langtidshukommelse betyr at info lagret i korttidshukommelsen kan hentes etter lengre tid, forklarer førsteamanuensis Knut Waterloo, som sitter på et annet kontor på Institutt for psykologi.

Når du glemmer er det en svikt i hukommelsesfasen. Det har da oppstått et problem hos de små grå med å gjenhente informasjon fra korttidshukommelsen. Hvor viktig er da hukommelsen for et menneske? Nevropsykolog Knut Waterloo titter alvorlig på oss.

– Uten den, da er man knapt et halvt menneske. For dem som taper deler eller hele hukommelsen så er det helt forferdelig, sier Waterloo.

Tankeløse tankekart?

Av det du leser vil du glemme 50 prosent nesten med en gang, 80 prosent etter et døgn og ca 90 prosent etter 48 timer. Det er info som kan skremme vannet av enhver

stressa student. Hjelper det da med visualisering?

– Det er bare rot! sier Ida Jensen (21) om tankekart og fiskerifagstudenten er skeptisk til studieteknikkbøker.

– Nei vet du hva, jeg har nok å lese. Studieteknikkbøker er tull, bare les pensumet.

Wiking, som forsker på effekten av bilder i kompliment til verbal info, er også litt kritisk til tankekart.

– Man kan bruke altfor mye tid på å få det pent og ikke å lære det inn. Man oversvømmes av inntrykk og tar bildene for mye av oppmerksomheten vil du ikke fokusere på selve innholdet i teksten eller forelesningen, kommenterer hun. Ifølge henne er det viktigste å finne en studieteknikk som passer for deg. Men et råd har Wiking:

– En kollega av meg sier de skal ikke lese pensumet som en roman. For å huske noe må man jobbe aktivt med en tekst og repetere.

Og det gjør både Ida Jensen og studievenninna Martha Skog Astrup (21). De tar notater til alt og repeterer stoffet ved å ta ut forelesningsnotater som er lagt ut på nettet og diskuterer stoffet i kollokvier. Men de har veldig forskjellige studieteknikk.

Husketips

Sliter du med studieteknikken din? Her er noen tips for å komme i gang.

- Lag tankekart der du bruker bilder, tegninger, symboler og koder.
- Lær LOCI- metoden. Da memoriserer du stoffet ved å assosiere det med for eksempel møblene dine hjemme, husene i nabolaget eller kanskje med utestedene i sentrum. Når du skal hente fram informasjonen så tenk

deg at du går en tur rundt i huset, en tur i nabolaget eller for eksempel tar en pub til pub runde på by'n der du plukker med deg tingene.

- Notér nøkkelord. Man husker i betydningen av ord, ikke setninger. Få med deg det viktigste.
- Les innholdsfortegnelsen i boka og se på overskrifter i en tekst slik at du ser strukturen i stoffet.
- For flere tips, hukommelsestester og informasjon, sjekk ut: Boka *Lær å Lære-* for bedre konsentrasjon, forståelse og

hukommelse av Bjørn Ringom, Ringom-Instituttet, 1998. Plassering: 371.322 Rin

- På hjemmesiden til Ringom-Instituttet kan man dessuten lære å tegne tankekart: <http://www.ringom.no>.
- Hjemmesiden til Verdensmesterskapet i hukommelse: <http://www.worldmemorychampionships.com>
Her kan du teste hukommelsen din, lese om tankekart og få andre faktaopplysninger rundt det å huske.

Hukommelsestest

En god langtidshukommelse sørger for at man består eksamen, men det er korttids-hukommelsen som er utgangspunktet. Hvordan står det til med din?

Oppgave 1

Dekk setningene med et stykke papir straks du har lest dem.

"Det er ikke måte på hva som ble sagt av de tilstedeværende. Anders og Jens mente at de skulle få lov til å gå på kino, mens Trude og Birger var enige med mor og far."

Fjern ikke papiret før du har besvart spørsmålene nedenfor.

1. Skriv ned den eksakte ordlyden på setningene.
2. Skriv ned med egne ord hva som var innholdet av setningene.
3. Hvilke navn var nevnt?
4. Hvem var enige med mor og far?
5. Hvem var uenige?

Mindre enn ti prosent lykkes med å besvare spørsmålene fra 2 til 5, mens ingen greier spørsmål 1.

Oppgave 2

"Robert Ornstein og Roger Sperry fikk tidlig anerkjennelse for sitt arbeid innen hjerneforskningen. Roger Sperry ble i 1981 tildelt Nobels pris i medisin for bl.a dette. Det var særlig hans forskning med mennesker som hadde epilepsi som gjorde utslaget."

Vent to minutter og besvar spørsmålene nedenfor.

1. Hva var navnet på forskerne?
2. Hvilket land kom de fra?
3. Hvem av dem fikk Nobels pris i medisin?
3. Når skjedde dette?
4. Hvilken sykdom forsket han på?

Fikk du fire eller fem rette, skal du være svært fornøyd. Du har et korttidsminne som er meget godt. Tre riktige svar bør være et gjennomsnitt, men 80 prosent av de som har vært igjennom denne eller lignende tester, har to riktige eller mindre.

Kilde: All tekst fra boka *Lær å lære* av Bjørn Ringom, Ringom-Instituttet, 1998.

SMÅ GRÅ: Kjenn din hukommelse, råder førstemanuensis Susanne Wiking.

Foto JAN ERIK KRISTIANSEN/

– Jeg må ta fine notater, med hele setninger, og tegne blomster, forteller Ida.

– Ida er den du låner notater av, mine notater skjønner ingen noe av, ler Martha, jeg har bare stikkord, streker og piler.

Kengurumetoden

– Det er studentenes ansvar å forberede seg godt nok til bestå eksamen, men foreleserne kunne med fordel vært flinkere til å formidle kunnskapen sin, mener Wiking.

For alle har vel vært utsatt for forelesere som tar i bruk kengurumetoden, de hopper litt hit og litt dit i stoffet, lar seg avspore av studentene og avsporer seg selv. Dette gjør selve læreprosessen mer forvirrende enn nødvendig. Selv om det til tider kan være både innteressant og spennende.

– Forelesere kunne hatt godt av å vite mer om hukommelsen, nikker

Wiking og nevner at bruk av bilder og figurer kan gjøre at man husker lettere fordi man får informasjonen inn gjennom to kanaler. Men igjen er det viktig at det ikke blir for mange forstyrrende elementer å forholde seg til.

Mesterhjernene

Hvor godt du husker og lærer er avhengig av mange faktorer. Forstyrrelser komme i mange innpakninger. Kjærlighetssorg, hjemlengsel og fyllenerver. For lite søvn og dårlig kosthold spiller å en svært viktig rolle for prestasjonsnivået ditt. Uten mat og drikke, duger studenten ikke. Både konsentrasjon og fokus er nødvendig, men en annen del av pakken er motivasjon. Det er alfa og omega. Å ha noen oppturer gjør at en nedtur føles litt lettere. Så da er det bare å tusle hjem, få nok søvn å huske Møllers Tran før du leser pensumet på en aktiv måte.

Føler fiskerikandidatene at de har en studieteknikk som fungerer?

Utropia bestemte seg for å teste korttidshukommelsen deres (se testen til høyre på siden). Martha har to riktige, mens Ida greide alle bortsett fra den første. Martha protesterer høylytt fordi hun skrev Trine isteden for Trude.

– Det var en følgefeil, klager hun.

På oppgave Martha tre riktige, hun har litt vanskeligheter med navn og Roger Sperry blir Jerry Springer. Ida får fire rette og er forbløffet.

– Jeg trodde jeg skulle huske dårligere enn dette, sier hun.

Og hvordan står det til med hukommelsen til forskeren? Før vi forlater den hyggelige svenske flickan, stiller vi et siste spørsmål.

– Husker du navnene våre?

Wiking ler hjerterlig og rister på hodet. Nei, det gjør hun nok ikke.

musikkomentaren

Kvalitetsmusikk

Landets store dagsaviser er ofte opptatt av vårt velbefinnende og ansetter store statistiske byrå til å finne ut hva som gjør oss lykkelige. Nylig spurte de en mer eller mindre representativ gruppe i den norske befolkningen om hva som er viktig for deres livskvalitet. Familien er visstnok viktigst for at vi skal være lykkelige, og det er for så vidt forståelig. Det som er noenlunde merkelig er hvor lite musikken skåret på denne skalaen. Den kom etter jobb, penger, bil, hus og alle de andre materielle ting som åpenbart er viktige for å gjøre oss nordmenn lykkelige som boller med rosiner. Den fikk bare tildelt to prosent viktighet for vår velvære.

Dette kan kanskje fremstå som paradoksalt når du tenker etter hvor ulykkelige vi blir av de samme tingene som vi skærer så høyt på. Arbeidspress, budsjettering, billån, husleie – høres det lykkebringende for noen?

Nå er ikke dette en statistisk undersøkelse i det hele tatt, men de fleste mennesker jeg møter på er ganske stresset på grunn av i hvert fall en av disse tingene. Og hva viktigere er at nesten alle jeg kjenner, på tvers av generasjonene, er mennesker som ville blitt utrolig ulykkelige hvis det ikke hadde vært for musikken. Kanskje er anonymiteten grunnen til at vi lister musikk så lavt. Jobb og penger tenker vi på hver dag, mens musikk er noe i bakgrunnen som løper sammen med våre følelser, som vi ikke har tid til å analysere på grunn av oppussing, hagestell og slikt.

Tenk om vi utførte et eksperiment hvor vi fjernet all musikk fra våre liv i en måned. Ingen radio, ingen stereo, ingen nynning, synging eller forsiktig tromming med fingrene mot rattet. Teorien i dette eksperimentet ville vært at uansett hvilke preferanser en har angående musikk ville vi alle vært miserable uten. Utvidet teori er at mennesker hadde hørt musikk i de andre lydene rundt seg: sentrifugen på vaskemaskinen, rennende vann, fresende smør. Det er noe som forteller meg at dette sannsynligvis ikke hadde gitt oss samme tilfredsstillelsen som Brandenburgkonsertene til Bach, stemmen til Billie Holiday eller Gardenia av Kyuss.

Om det er vi selv som undervurderer musikkens betydning for livskvaliteten eller om det er Statistisk senter for måling av menneskelig lykke som stiller dumme spørsmål er vanskelig å vite. Det jeg tror er sant er at musikken kan ta deg på lengre reiser enn en bil, kan gi deg bedre hjem enn et hus og kan gjøre deg rikere enn penger. Prøv selv og se.

MAJA SOJTARIC

INTENSITET: The Hub ga oss en leksjon i musikalsk galskap vi sent vil glemme.

Foto GLENN FAGERVIK

Musikalsk galskap

The Hub gjestet Tromsø for andre gang onsdag 13. oktober. Det ble et musikalsk fyrverkeri.

GLENN FAGERVIK

Å definere New York-trioen The Hub for en jazztrio er for så vidt greit, men musikken rommer så veldig mye mer enn det. Metall, punk og rockelementer infiserer det musikalske uttrykket og bassist Tim Dahls fascinasjon for hip-hop er også glimtvis til stede i musikken. Musikalsk dekonstruksjon og det å bryte musikalske regler er andre stikkord som må brukes for å prøve å forklare hva The Hub dreier seg om. Men en konsert med denne gjengen er alltid en uforutsigbar greie, så det var med store forventninger undertegnede satte seg ned på Circa for å nyte dette.

Legghår i konstant reisning

Altsaksofonisten Dan Magay forlot bandet i sommer for å prioritere ekteskap og familie fremfor turnering, noe som man bare må respektere. Inn kom belgieren Paul-Alexandre, og han har tilført bandet et både rære og enda mer melodisk uttrykk enn tidligere. Normalt spiller de alltid to sett på tre kvarter. Men denne gangen

lot de det stå til uten pause i nærmere åtti minutter. Bandet fremsto i en mer konsentrert og intens utgave enn tidligere på denne europaturneen, ifølge Tim Dahl. Samspillet var fantastisk og det var tydelig at bandet trivdes på Café Circa. Publikum var henførte, legghår var i konstant reisning og folk gikk hjem i lykkerus. Noen mente at de hadde opplevd musikalsk galskap satt i system.

Ulykken

The Hub turnerer Europa vanligvis to ganger i året, fordi det er billigere enn å turnere i USA og fordi de har bygd seg opp et publikum som de vil ta vare på. Men dette var trioens første turne siden den alvorlige bilulykken på motorveien mellom Genoa og Milano i Italia 26. november i fjor. Med to konserter igjen ble bandbussen påkjørt av en fyllekjører, og trommeslager Sean Noonan brakk begge beina på to plasser og lå i koma i en uke i byen Tortona. Og en mengde operasjoner måtte til. Det var en stund uvisst om han ville overleve, men da han våknet igjen var det viktigste for ham å kunne få muligheten til å spille trommer og lage ny musikk igjen. Han brukte vinteren og våren til å komme seg til hektene igjen og sommeren ble brukt til å jobbe med nye musikkprosjekter i ulike stilarter.

– Det var mye musikk jeg hadde inni meg som jeg måtte få utløp for, sier han og legger til at han har fått et

nytt syn på livet og ikke tar noe for gitt lenger.

Slayer og Yusef Lateef

Nykommeren Paul-Alexandre ble med i august og fikk noter til førti låter han måtte lære seg før de tok flyturen over dammen i september.

– Det har gått veldig bra, og det er en fryd å spille med en så fantastisk rytmeseksjon, sier han.

Han har bakgrunn fra rock og mer elektronikabaserte ting, men er svært inspirert av musikere som John Zorn og Ornette Coleman. Til daglig er han grafisk designer men med sin inntreden i The Hub ser han muligheten til å kunne gjøre musikken til levebrød.

Sean og Tim er heltidsmusikere involvert i ulike prosjekter, men må spe på inntektene med å gi musikktimer innimellom. Tim kan fortelle at har spilt med Busta Rhymes og gamle jazzringrever som Archie Shepp og Yusef Lateef. De to sistnevnte har han også gått i lære hos. Det hører med at 83-årige Lateef ble svært fascinert av metallekstremistene Slayer og deres *Angel of Death*, da Tim måtte presentere noe musikk han var inspirert av. Musikk i The Hubs verden kjenner ingen grenser.

Når turneen er over i november er det tilbake til New York hvor innspilling av nytt materiale venter. Vi gleder oss.

Søt melankoli på driv

Foto VICTORIA GONZALEZ

RIV: Olajakke er et must.

William Hut
the Fashion Park
14. oktober

Konsert Neon, ensomme hotellrom
kjærlighet var stikkord da William
& the Fashion Park Rangers holdt
meget vakker og intim konsert på
forrige torsdag. Til tross for et

4

kjølig lokale og en grotesk forsinkelse, var det ikke lenger mulig å ergre seg over dette da den første låta begynte å klinge i kassegitaren til den skallete bergenseren. Det er bare å bukke og takke for at det enda finnes noen musikere som både kan lage og fremføre countryballader, uten at det blir patetisk og flaut.

Ellers hadde bandet snekret

sammen et solid og meget tilfredsstillende countryrepertoar, med god variasjonsbredde og perfekt dynamikk. Hovedsakelig ble det spilt låter fra de to platene Days to remember og Versus the Fashion Park, som er Huts to soloprojekter etter at han brøt fra det halvkjente britpopliknende bandet Poor Rich Ones.

Kveldens definitive høydepunkt var utvilsomt låta Scarlet. Med den fikk William Hut virkelig vist hva han sitter inne med, både som låtskriver og vokalist. Stemmen han er i besittelse av omgjorde det kalde drivlokalet om til frodig vår for resten av konserten, som dessverre kun varte i en drøy time. De øvrige akkompagnørene trakterte sine respektable instrumenter særdeles rutinert og smakfullt. Spesielt kan gitaristen Michael Dinallo, som utførte noen majestetiske soloinnslag, trekkes frem.

FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Estetisk varme

Thomas Dybdahl
One day you'll dance for
New York city
EMI

6

plate 18.oktober
avsluttes det som må
kalles Norges mest
vellydende debuttriologi.

Etter to kritikerroste

selvsmessige suksesser, slippes Oktober
sagens punktum. "One day..." er vakrere
ter lavmælt enn de to forgjengerne.
virker mer skjøre og sårbare. Thomas
Dybdahl har kuttet i antall instrumenter, og
mer på enkelheten i dem. Låtene bæres
av hans fremragende stemme, noen
fasettisk klangfulle pianotoner og akorder, og
veget gitarspill.

Undt dette fylles lydbylde med kontrabass,
mondorgel, huslyder, Silje Salomonsens
passende sang og det som ellers
passe herr Dybdahl. Dette er Dybdahls
plate, han har uttalt at det er slik han
ønsket å lage den. Coverets bakside
nummerer; "written, put on tape and
recorded by myself". Dybdahl har lært av den
ingen han har fått, og gir oss et estetisk
verk.

ok litt lengre unna kommersialiteten,
desto mer befriende kunstnerisk.
prisen kan bli så høy som bare det, i
er det Thomas Dybdahl som sprer varmen.

ERIK KASPARTU

The girls are back

Ephemer
Monolove
Ephemer Records/Tuba

4

Ephemer has released their fifth album, Monolove.

Monolove's music reflects that uncertainty, drifting along through a woozy, almost dreamlike netherworld of gently strummed guitars, lightly shimmering melodies, understated keyboards and almost subliminal electronic textures. The warm vocals of Ingerlise Storksen, Jannicke Larsen and Christine Sandtorv mix in perfectly together with a hushed, delicate beauty and gently aching lyrics.

However, in terms of standouts of this 50-minute album, listen to the opening tune "Chaos" or the dreamy "City lights" where keyboards, strings including viola, violin and cello, heartbroken slide guitars and eerie effects drape the minor-key melodies.

Strong, but not mind-blowing. Maybe not as immediately catchy as its predecessor, but original and definitely breaking through to a wider audience. Not a bad return I would say.

VICTORIA GONZALEZ

plater 1 2 3 4 5 6

Music collage

Fatboy slim
Palookaville

5

plate Fatboy Slim's new record is definitely not one I would recommend for long, cold, winter evenings - unless it's for a Saturday-night-vorspiels.

Even the cover of the album is full of information about its content - a bunch of naked people on the beach holding surfboard is one thing. But it's concept is also important; a collage of a picture, transformed into a cartoon rather than a realistic image, confronts an illustration design as a background. You can draw a parallel to the structure of tracks on many levels.

First and most visible is the differentiation of the songs and melodies. At one pole in the musical span, the record is firmly rooted in electronica - rough and edgy compositions with a fast pace-rhythm. The song "Slash Dot Dash" with a short phrase repeated over and over, is an example. A balance is achieved with more ballad-alike tracks, like the 70s style song, "North West Three". All is enriched with vibrant cheerful and springish choirs, bringing much warmth and softness, but also carelessness and euphoria into the record.

Though it may give impression of chaos, mess and inconsequence, all elements are tightened together by characteristic arrangements, scratches and synthesizers creating a very unique spirit, which made Fatboy one of the most recognized DJs in the world. And he has not lost his magic touch with this album.

AGNIESZKA BRZYCKA

Ansatte snurrer skiver

– Det var ikke enkelt å plukke ut 10 låter, sa en fortvilet Ola Graff, førstekonservator på Tromsø universitetsmuseum, da Utopia ba han liste opp de beste låtene i platesamlinga si. Men han gjorde det likevel.

1. Terje Nilsen er kanskje den fineste visesangeren i Nord-Norge. Jeg velger meg *Sommernatt, sommernatt*. Ei fin skildring man kjenner seg igjen i: "Kem vil vel legg sæ når sola skinn?"

2. Ray Charles er stor, selv om jeg foretrekker den tidligere Ray. *Georgia on my mind* er bare en klassiker.

3. Arien *Didos Klage* fra Henry Purcells "Dido og Aneas" er kanskje den vakreste arien som er skrevet. Den er spilt inn av Catherine Bott. Det må være den flotteste versjonen som er lagd noen gang.

4. Mari Boines *Gula Gula* fra plata med samme navn er ei perle. Plata blei kåra til ei av verdens beste innen sjangeren World Music. Mari er magisk når hun står på scenen.

5. Toots Thielmans spiller munnsspill så du nesten ikke tror hva du hører. Jeg har valgt hans versjon av den vakre folkevisa *Vem kan segla förutan vind* sammen med The Real Gruop. Bedre kan det ikke gjøres.

6. Og så har vi svensken som synger blues enten han vil eller ikke, Cornelis Vreeswijk. Han samarbeidet en gang med en av Nordens flotteste jazzpianister, Jan Johansson, som særlig ble kjent for plata "Jazz på svenska". Fra samarbeidet deres velger jeg *En visa om ett rosenblad*, ei poetisk og sår vise.

7. Johan Sebastian Bach er en av de store mestrene. *Andre satsen i Fdur fra Dobbeltkonserten for to fioliner* er bare vakker. Den mannen kunne lage musikk.

8. Eva Cassidys versjon av *Autumn Leaves* fra plata Songbird er en nytelse tvers gjennom og viser at selv gamle standardmelodier kan få nytt liv gjennom store artister.

9. *Kvannleternes sang* er et dikt av Knut Hamsun som Svein-Hugo Sørensen satte melodi til og Tove Karoline Knutsen sang. Det året satt jeg i juryen for spellmannsprisen og var ikke i tvil om at dette var årets beste norske låt. Men det var bestemt at det de definerte som viser, ikke kunne bli nominert i kategorien for beste låt. Da ble jeg sur.

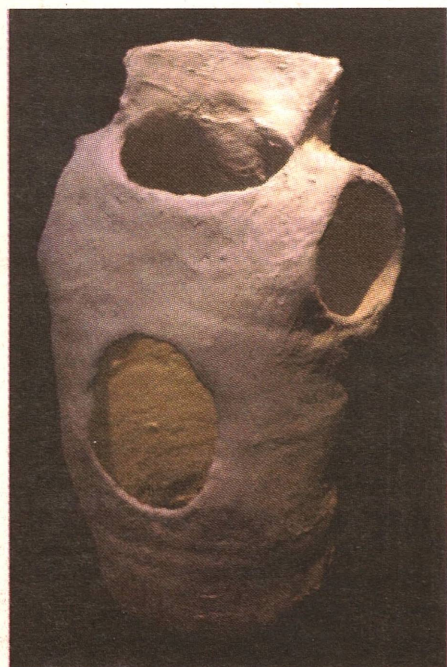
10. *Birdland* med Weather Report svinger det av. Med i gruppa var den fantastiske bassisten Jaco Pastorius. Det å spille bass ble aldri det samme etter han.

Snu ikke i trappen

Har høsten gjort sitt krav på helsa di? Føler du deg litt sår i halsen, vondt i lungene? Få med deg utstillinga "Spyt ikke i Trappen" på Tromsø museum denne høsten, så vil du garantert føle deg bedre.

SIW HILDEBRAND

Det første jeg så, var bilder av smilende, syke barn. Jeg er jo ikke den som vanligvis finner tilfredsstillende

av å henge på steder som Det Røde Rommet. Dette virket litt pussig.

Tema medisin

Per Helge Nylund, ansvarlig for utstillingen, ønsker forsamlingen velkommen. Han forteller at utstillingen er fra Trøndelag Folkemuseum, og ble laget i anledning den offentlige helsetjenestes 400 års jubileum i fjor. Utstillingen viser hvordan utbredelsen av store sykdommer som tuberkulose har blitt forebygget.

Blikket skotter bort på en utedomontasje like ved, samtidig rykker det litt i munnvikene. Historien bak montasjen forteller om en av smittekildene, åpne toaletter, hvor bakterier og fluer svermet vilt. Senere ble det utviklet metallbeholdere med lokk for å forhindre spredningen av TB-bakterien. Lettere ble det også da å transportere disse til gjødselsfabrikken. Kongen på bildet over toalettet, ser ikke videre fornøyd ut.

Sykkelpumpen og punkterte lunger

— Hadde de vært i lys beige, med lysegrønne kanter og slanger, hadde de jo ikke virket så skumle, sier Nylund foran glassmonteren med et av da-tidens legeinstrument. Han tenker seg kort om, og medgir at de jo egentlig er det. Litt makabre, også.

Vi står foran et instrument som lett kunne blitt forvekslet med en sykkelpumpe. Barna på bildet smiler igjen. På tilhørende plansje står

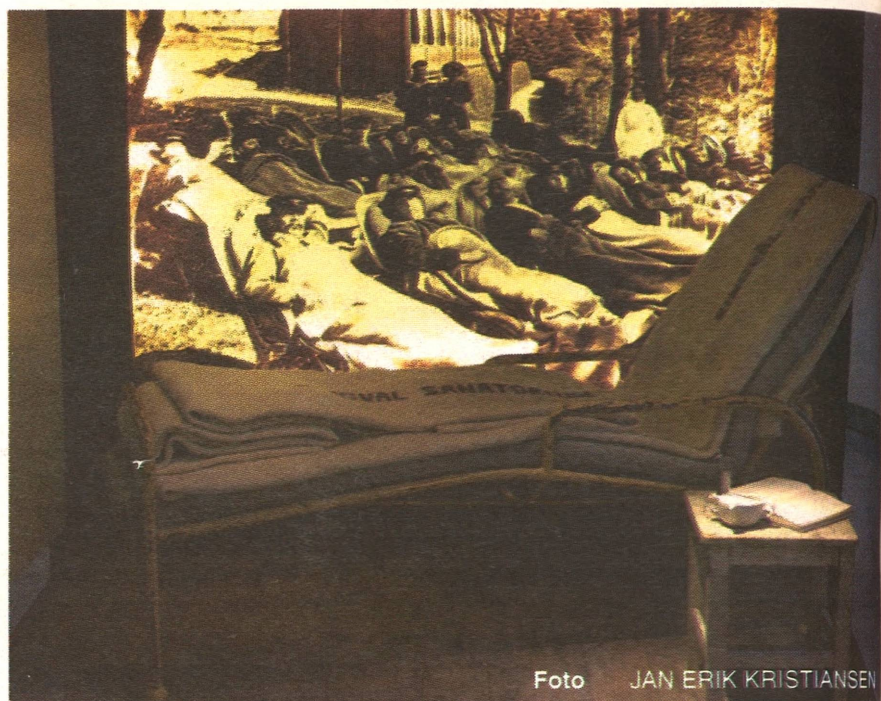

Foto JAN ERIK KRISTIANSEN

Tromsø museum: I rennende nesers- og hosters navndra på Tromsø museums utstilling, "Spyt ikke i Trappen", i høst for en annerledes opplevelse.

det om Kollapsterapien: Stikk den sykkelpumpe-lignende dingsen inn i lungene for å blåse luft inn i dem. Fortsett til lungene kollapser. Pass bare på så legen ikke stikker den inn feil og punkterer den.

Kollapsteorien ble senere forbedret — i en Storoperasjon, ble lungene fjernet fra ribbeina, for å slik kollapse, ved å kirurgisk fjerne alle ribbeina.

Makabert og pirrende

Utstillingen er makaber. Men allikevel

interessant. det gir en merkelig pirring å gå rundt blant sykkelpumper og syke barn. Bildene fra sanatoriene hvor de syke ble pleiet ser litt virkelighetsforvrent ut. De smiler. Men historiene og instrumentene forteller en annen historie.

Det er jo høst, så hvorfor ikke? I hosting og rennende nesers navndra på Tromsø museums utstilling i høst "Spyt ikke i Trappen" for en annerledes opplevelse. En pussig en.

ISU

Indigenous studies students tune in

Joik, songs from Nepal and South African dancing, were on the program when the master students in Indigenous Studies gathered two weeks ago. But it was strong drops from Serbia that sent the students dancing.

VICTORIA PHIRI

It was indeed a cultural encounter when about 25 Master students in Indigenous Studies from both the first and second year met for a social gathering in the Árdna on the evening of October 5th. As an international course students from nearly every continent were there: Africa, America, Asia and Europe, only Australia wasn't represented.

Long way home

Organized by the course coordinator Ingeborg Solvang in conjunction with Mirona, a Norwegian student, the event was meant to give the students a chance to meet and get to know each other.

First up was Lena from Norway. She performed joik, including one that her father had composed about her mother before they married. It was breathtaking!

Then Sundar and Dipesh from

Asia sang a song from Nepal. But it was the international duet of Victoria and Novi, singing "Five Hundred Miles" by Brothers Four, that made everyone think about home. They are obviously not professional singers but the message was clear. There was definitely a tear or two; fancy being 500 (definitely more) miles away from home for two years!

Strong drops

Victoria danced to the tunes of her home country (Zambia), and guess what? The girls from Europe gave her the African "alulation" (high shrill sound made by the combination of the rapid movement of the tongue and the fingers over open mouth), instead of the usual European clapping at the end of the dance.

Novi called everyone to the floor to join her in a children's game popular in Indonesia. Those who answered her call had a stint of good exercise besides the fun. Dragica crowned the

Cultural encounter: The master students in Indigenous Studies put on a night of music, dance and games.

whole occasion with a traditional wine from her country, Serbia. It was surely very strong because even though it was served in very small glasses, it did send some students dancing.

More occasions?

Most students had a nice time.

— The occasion was not only fun but also educational. I've learnt quit a lot in one night, said Bineet Mundu from

India. And Russian Lena described the occasion as "rare". While Qian from China complained that no all of the students from the program came.

— They missed quite a lot, she says. Sundar from Nepal is looking forward for more such occasions; his wish will be granted because Ingeborg is organizing a folk telling night for the students!

Evolution holds the answer

and see.

The lecture begins at 10.15. Perfect. Not too early, not too late. Due to the fact that half of the students taking the course are not Norwegian, his lectures are given in English. This is not a problem for him. Today's topic is the book "The selfish gene" by Richard Dawkins, which we all should have read by now as the exam is at the end of the week. He asks us if we have read the book, and encouraged by a nearly unanimous yes, he starts asking questions. The lecture is then transformed into an interactive exchange of ideas between the students and the professor.

Why are people?, asks the first chapter of the book. The lecturer passes the question to his students. In spite of the various answers, Folstad is able to channel the lecture to important points with the help of a power point presentation. His slides are not colourful or fancy: plain white background and black writing. You must be thinking: how boring! But you are wrong. The slides are filled with caricatures, jokes

and drawings. Is there a better way of teaching science than by showing it can be fun?

– There are five million years of evolution between chimpanzees and the modern human being, says Folstad. This sentence leaves us thinking. How long are 5 million years, really? Noticing the look of struggle in our faces Folstad says:

– The human brain is not prepared to understand how long five million years are, but it can understand how long five minutes is, so let's have a break and take a coffee.

During the break I continue discussing some of the ideas explained with the other students, for me this is a clear sign that the lecture is interesting. By the time the second hour has gone past and lunch break comes closer, it is me who cannot understand why there is only six students on the course. Does evolution hold the answer?

Lyst til å anmelde neste forelesning? Teksten skal være ca 2000 tegn, inkl. mellomrom og anmelderen er anonym. Send en mail til kultur@utopia.no eller ring oss på 776 45 90 00.

Hvorfor betale skjorta når skjulte skatter finnes i bokhyllene på UB? Utopia ber de ansatte finne godbitene.

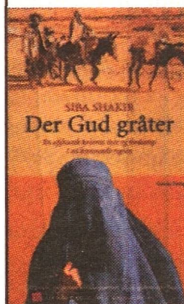

Skattejakt

ANBEFALER: Eva Cederborg, bibliotekar på PJ biblioteket i Teorifagbygget.

– Se människan! Vad är det som formar oss? Kultur, miljö, oppväxt, religion, normer och lagar. PJ-biblioteket har en mycket intressant litteratursamling inom psykologi och juridik. Jag har dock valt tre halvdokumentära skildringar, där den utsatta människan står i centrum. Starka berättelser från tre olika kontinenter. Vi får lära känna människor som trots tuffa omständigheter klarar av att möta livet med både humor och värdighet. Läs och förundras!

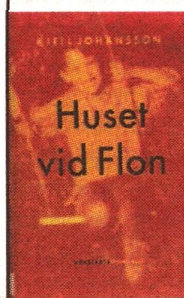

1. *Der Gud gråter. En afgansk kvinnes mot og livskamp i en brennende region* av Siba Shakib. Ganesa Forlag, 2004.

Författaren är en av ytterst få kvinnor som har rest och arbetat i Afghanistan, både innan, under och efter Taliban. Shirin-Gol, Söta Blomma, föds i en avlägsen by. Hon växer upp i armod, i tron på Koranen och trängd av Islams kvinnobild. Denna omskakande dokumentärroman är inte bara

en skildring av rädsla förtryck och övergrepp. Den är också en historia om kvinnors sammanhållning, motstånd, glädje, stolthet och kärlek – och om en modig kvinna som aldrig ger upp hoppet om en bättre framtid: hon har trots allt läst nästan 4 böcker!

Uppställning på HS-biblioteket: 958.1 Sha

2. *Ikke la oss gå i hundene i kveld. En Afrikansk Barndom* av Alexandra Fuller. Gyldendal, 2004.

Boken har beskrivits både som "hilarious and insane". Det är en självbiografisk barndomsskildring sedd ur ett barns perspektiv. I början på 70-talet flyttade den treåriga Alexandra och hennes familj från England till en farm i Rhodesia, nuvarande Zimbabwe. Efter inbördeskrigets slut 1980

tvingades familjen vidare, först till Malawi och sedan till Zambia. Gerillakrigare, lurpassande leoparder och ständigt brist på rent vatten tillhör vardagen. En tuff och oftast skräckfylld vardag som är skildrad med mycket värme och humor.

Uppställning på HS-biblioteket: 820(73) Ful

3. *Huset vid flon* av Kjell Johansson. Norstedts Forlag, 1997

Få nutida svenska romaner har haft samma genomslag som Kjell Johanssons "Huset vid flon". Det är en skakande skildring av en socialt stigmatiserad familj i slutet av 1940-talet. Platsen är en förfallen villa utanför Stockholm. Här lever en familj som starkt avviker från folkhemsförortens övriga invånare "de vanliga". En mor som köper romaner istället för lakan, en vresig morfar i ständig jakt efter cigarettfimpar och så den alkoholiserade fadern, just hemkommen från sjön.

I uppföljaren "Sjön utan namn" får vi följa system Evas uppgörelse med sitt förflutna, efter klassresan, i det ännu starkt socialt segregerade Sverige.

Uppställning på HS-biblioteket: 839.7 Joh

– Till nästa skattjakt utmanar jag Helena Bogetvedt på HS-biblioteket.

forelesning Not always on time, Professor of the Evolution and Behaviour course Ivar Folstad, enters the auditorium on Monday morning at the IBG building to find only four out of six students that complete the course inside. As he walks down the stairs he wonders out loud why there is so few biology students nowadays. Could it be that his lectures are boring? Let's take a look

li áibbas luovvanan...

Marry Ailonieida Somby

Bajándávgi

Gollegiella jietnagirjelágádus 2004

bok Marry A. Somby románá *Bajándávgi* lea muitalus Májjá Varie birra. Son lea meastta golbmalot jahkásaš sámeaktivista, gii deaivá indiána-albmáid ja ferte báhtarit politiain. Dáhpáhusat leat biddjon 1980-loguide, ja jusste áigi čilge ge veahás

manin dat leat dan made banálat.

Seammás livččen doivon ahte girji ii livččii

šaddan aiddo nu banála. Eará sajiid sisoallu šaddá eahpečielggas, ja Somby geahččaleapmi geavahit magihkalaš realismma lihkostuvvá mu mielas dušše beallemuddui ja orru báhcimin álkkes vuohkin mo čovadit muitalusá vátisvuoda.

Somby lea čeahpes čálli – dan son lea jo duodaštan iežas čieža mánáidgirjiin ja eará bargguiguin – muhto dat mat dás livččii sáhttit leat hui buorit poetálaš dadjanvuogit gártet baicce klisjean, erenoamážit go muhtun dajaldagat geardduhuvvojit nu mángii. *Bajándávgi* lea Somby vuosttas ollesolbmuid románá, ja vaikko lea álo buorre go bohtet eanet sámegeielat girjiit, mun livččen liikkáge doivon ahte girji livččii doallan buoret dási go dát.

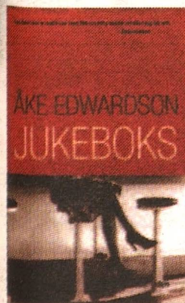
SIRE K. GASKI

Retro romantikk

Åke Edwardson

Jukeboks

Tiden Norske Forlag, 2004

bok Handlingen er lagt til Sverige på tidlig sekstitallet hvor den amerikanske innflytelsen har satt sine tydelige spor. Johnny Bergmann, hovedpersonen, er selvstendig næringsdrivende. Han eier og leier ut jukebokser, som sprer lyd og lys til konditorier, spisesteder og dansesteder

rundt om på den svenske landsbygda. Johnny kjører rundt i sin gamle Duett, fra plass til plass og holder øye med maskinene sine, fyller på nye plater og

reparerer. Men tidene forandrer seg. Jukeboksene tømmes for Elvis og konditoriene tømmes for kunder. Folk sitter inne og ser på TV og når de går ut er det svenskpopmusik som spilles. En epoke er snart over. Det blir stadig færre som deler denne kjærligheten til musikken, bilene og jukeboksene. Foretningen er på vei ned. Dagene, og nettene, har lenge bestått av sprit og tilfældige kvinner. Men det ligger forandringer i luften. Livet har fart hardt med han, men han har en myk side: Elisabeth og sønnen hennes Lennart. De tre har en historie, men også en gryende framtid sammen. Edwardson forteller på en fengslende måte om en svunnen tid, en kjærlighet til musikken og til livet. Boka er fri for klisjé og sentimentalitet, men forteller en varm historie om mennesker som finner hverandre i en verden i forandring.

THERESE- MERETE LINDSETH